325

ZÁKON
ze dne 11. listopadu 1999

o azylu

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ
MEZINÁRODNÍ OCHRANA

HLAVA I
ÚVODNÍ USTANOVENÍ

§ 1
Předmět úpravy

Zákon upravuje

a) podmínky vstupu a pobytu cizince, který požádal Českou republiku o mezinárodní ochranu na území České republiky (dále jen „území"), a pobyt azylanta nebo osoby požívající doplňkové ochrany na území,
b) řízení ve věci mezinárodní ochrany a další řízení vedená podle tohoto zákona,
c) práva a povinnosti žadatele o udělení mezinárodní ochrany, azylanta, osoby požívající doplňkové ochrany na území a cizince, o kterém to stanoví tento zákon,
d) působnost Ministerstva vnitra (dále jen „ministerstvo") a Policie České republiky (dále jen „policie") v této oblasti státní správy,
e) státní integrační program,
f) azylová zařízení.

§ 2
Základní pojmy

(1) Pro účely tohoto zákona se rozumí

a) žádostí o udělení mezinárodní ochrany žádost upravená v čl. 3 bodu 12 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1348 (dále jen „azylové procedurální nařízení"),
b) žadatelem o udělení mezinárodní ochrany osoba uvedená v čl. 3 bodu 13 azylového procedurálního nařízení,

c) podáním žádosti o udělení mezinárodní ochrany učinění žádosti o mezinárodní ochranu podle čl. 26 azylového procedurálního nařízení,

d) poskytnutím údajů k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany podání žádosti o mezinárodní ochranu podle čl. 28 azylového procedurálního nařízení,

e) rozhodnutím ministerstva ve věci mezinárodní ochrany rozhodnutí o zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako nepřípustné, zjevně nedůvodné, nedůvodné, mlčky vzaté zpět, výslovně vzaté zpět, o zastavení řízení, o vyloučení z azylu nebo doplňkové ochrany, o udělení azylu nebo doplňkové ochrany, o prodloužení nebo neprodloužení azylu nebo doplňkové ochrany, odnětí nebo neodnětí azylu nebo doplňkové ochrany a o přemístění,

f) nezletilou osobou osoba uvedená v čl. 3 bodu 6 azylového procedurálního nařízení,

g) nezletilou osobou bez doprovodu osoba uvedená v čl. 3 bodu 7 azylového procedurálního nařízení,

h) rodinným příslušníkem žadatele o udělení mezinárodní ochrany osoba uvedená v čl. 3 bodu 9 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1347 (dále jen „kvalifikační nařízení“) a v § 14,

i) rozhodnutím o udělení azylu přiznání postavení uprchlíka podle čl. 13 kvalifikačního nařízení, rozhodnutí o udělení azylu podle § 12 odst. 1 písm. a) a rozhodnutí o udělení azylu za účelem sloučení rodiny; rozhodnutí o udělení azylu podle § 12 odst. 1 písm. a) a rozhodnutí o udělení azylu za účelem sloučení rodiny není rozhodnutím o přiznání postavení uprchlíka,

j) azylovým zařízením přijímací středisko, pobytové středisko a integrační azylové středisko,

k) konečným rozhodnutím rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany, nebyla-li podána žaloba, a rozhodnutí krajského soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany; jde-li o rozhodnutí o odnětí azylu nebo doplňkové ochrany nebo rozhodnutí o neprodloužení doplňkové ochrany, je konečným rozhodnutím dále i rozhodnutí o kasační stížnosti,

l) řízením ve věci mezinárodní ochrany řízení, jehož výsledkem je rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany,

m) opakovanou žádostí následná žádost o udělení mezinárodní ochrany podle čl. 3 bodu 19 azylového procedurálního nařízení,

n) další opakovanou žádostí třetí a každá další žádost podle čl. 56 písm. b) azylového procedurálního nařízení.

(2) Azylantem se rozumí cizinec,

a) kterému bylo doručeno rozhodnutí o udělení azylu, a to po dobu platnosti rozhodnutí o udělení nebo prodloužení azylu,

b) který podal v době platnosti rozhodnutí o udělení nebo prodloužení azylu žádost o prodloužení azylu,

1. do doby nabytí právní moci rozhodnutí o této žádosti,
2. po dobu běhu lhůty pro podání žaloby podle § 32a proti rozhodnutí v této věci,
3. po dobu běhu lhůty pro podání případné kasační stížnosti v této věci, nebo
4. po dobu soudního řízení o žalobě a o kasační stížnosti v této věci, nebo

c) kterému byl odňat azyl, i po dobu

1. běhu lhůty pro podání žaloby podle § 32a proti rozhodnutí o odnětí azylu,
2. běhu lhůty pro podání případné kasační stížnosti v této věci, nebo
3. soudního řízení o žalobě a o kasační stížnosti v této věci.

(3) Osobou požívající doplňkové ochrany se rozumí cizinec,

a) kterému bylo doručeno rozhodnutí o udělení doplňkové ochrany, a to po dobu platnosti rozhodnutí o udělení nebo prodloužení doplňkové ochrany,

b) který podal v době platnosti rozhodnutí o udělení nebo prodloužení doplňkové ochrany žádost o prodloužení doplňkové ochrany,

1. do doby nabytí právní moci rozhodnutí o této žádosti,
2. po dobu běhu lhůty pro podání žaloby podle § 32a proti rozhodnutí v této věci,
3. po dobu běhu lhůty pro podání případné kasační stížnosti v této věci, nebo
4. po dobu soudního řízení o žalobě a kasační stížnosti v této věci, nebo

c) kterému byla odňata doplňková ochrana, i po dobu

1. běhu lhůty pro podání žaloby podle § 32a proti rozhodnutí o odnětí doplňkové ochrany,
2. běhu lhůty pro podání případné kasační stížnosti v této věci, nebo
3. soudního řízení o žalobě a kasační stížnosti v této věci.

HLAVA II
ŽÁDOST O UDĚLENÍ MEZINÁRODNÍ OCHRANY A DOPRAVA DO AZYLOVÉHO ZAŘÍZENÍ

Žádost o udělení mezinárodní ochrany

§ 3

(1) Žádostí o udělení mezinárodní ochrany není projev vůle cizince podle § 2 odst. 1 písm. a) učiněný během jeho vycestování. Žádostí o udělení mezinárodní ochrany je však projev vůle cizince podle § 2 odst. 1 písm. a), na základě jehož obsahu se lze důvodně domnívat, že došlo k podstatné změně okolností vztahujících se k jeho možnému pronásledování nebo hrozbě vážné újmy; ministerstvo vyrozumí podle § 24 odst. 5 cizince o tom, zda se jeho projev vůle za podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany považuje.

(2) Žádostí o udělení mezinárodní ochrany dále není projev vůle cizince podle § 2 odst. 1 písm. a) učiněný

a) po nabytí právní moci rozhodnutí soudu, zda je přípustné vydání cizince do cizího státu k trestnímu stíhání, k výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného se zbavením osobní svobody, nebo ode dne udělení souhlasu cizincem se svým vydáním do cizího státu nebo po nabytí právní moci rozhodnutí soudu o předání cizince podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání k výkonu trestu odnětí svobody nebo k výkonu ochranného opatření spojeného se zbavením osobní svobody nebo ode dne udělení

souhlasu cizincem se svým předáním podle evropského zatýkacího rozkazu do cizího státu podle zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních,

b) poté, co Česká republika obdržela žádost o jeho předání mezinárodnímu trestnímu soudu, mezinárodnímu trestnímu tribunálu, popřípadě obdobnému mezinárodnímu soudnímu orgánu, které splňují alespoň jednu z podmínek uvedených v § 145 odst. 1 zákona o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních,

c) po dni, od kterého se na cizince vztahují mezinárodní sankce podle zákona upravujícího provádění mezinárodních sankcí spočívající v zákazu vstupu nebo pobytu,

d) po nabytí právní moci rozhodnutí soudu o uložení trestu vyhoštění, nebo

e) v situaci, kdy je dán důvod pro předání podle mezinárodní smlouvy sjednané s jinými členskými státy Evropské unie přede dnem 13. ledna 2009 nebo důvod pro přemístění podle čl. 42 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1351 (dále jen „nařízení o řízení azylu a migrace“).

(3) Žádostí o udělení mezinárodní ochrany je však v případě odstavce 2 písm. a) a d) projev vůle cizince podle § 2 odst. 1 písm. a), na základě jehož obsahu se lze důvodně domnívat, že došlo k podstatné změně okolností vztahujících se k jeho možnému pronásledování nebo hrozbě vážné újmy. Ministerstvo vyrozumí podle § 24 odst. 5 cizince o tom, zda se jeho projev vůle za podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany považuje.

§ 3a

(1) Jde-li o žádost o udělení mezinárodní ochrany podanou rodičem nezletilého dítěte za toto dítě, souhlas druhého rodiče s podáním žádosti se nevyžaduje.

(2) Podal-li rodič, o jehož žádosti o udělení mezinárodní ochrany vede ministerstvo řízení, za své nezletilé dítě žádost o udělení mezinárodní ochrany, vede se o těchto žádostech společné řízení[23]), nerozhodne-li ministerstvo usnesením o vyloučení ze společného řízení, zejména z důvodu ochrany práv a oprávněných zájmů dítěte. Společné řízení se dále vede ve všech situacích uvedených v čl. 32 odst. 2 azylového procedurálního nařízení. Výslovné zpětvzetí jedné ze žádostí se týká všech žádostí ve společném řízení.

§ 3aa

Ministerstvo zahájí registraci žádosti o udělení mezinárodní ochrany do 5 dnů ode dne, kdy obdrželo informaci o jejím podání. Počítá-li se běh lhůty od registrace žádosti o udělení mezinárodní ochrany podle azylového procedurálního nařízení, počítá se od zahájení registrace.

§ 3ab

(1) Cizinec, který hodlá podat žádost o udělení mezinárodní ochrany, je povinen se k jejímu podání dostavit osobně a podat ji

a) policii

1. na hraničním přechodu, nejde-li o cizince předávaného podle mezinárodní smlouvy nebo podle nařízení o řízení azylu a migrace,
2. v přijímacím středisku,
3. na odboru cizinecké policie krajského ředitelství policie (dále jen „útvar policie“) za podmínky, že se dostavil dobrovolně, nebo

4. v zařízení pro zajištění cizinců[3]) v případě cizince tam zajištěného nebo ubytovaného, s výjimkou cizince zajištěného nebo ubytovaného za účelem jeho předání nebo průvozu podle mezinárodní smlouvy sjednané s jinými členskými státy Evropské unie přede dnem 13. ledna 2009 nebo za účelem jeho přemístění podle čl. 42 nařízení o řízení azylu a migrace (dále jen „přemístění“),

b) pověřenému pracovníkovi provozovatele přijímacího střediska, nebo zařízení pro zajištění cizinců, jde-li o cizince v těchto zařízeních zajištěného nebo ubytovaného, s výjimkou cizince zajištěného nebo ubytovaného za účelem jeho předání nebo průvozu podle mezinárodní smlouvy sjednané s jinými členskými státy Evropské unie přede dnem 13. ledna 2009 nebo podle nařízení o řízení azylu a migrace,

c) ministerstvu, vykonává-li zabezpečovací detenci, vazbu nebo trest odnětí svobody; v takovém případě lze žádost podat písemně, nebo

d) pověřenému pracovníkovi školského zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy anebo zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, je-li tam umístěn.

(2) Při podání žádosti se žadateli poskytne informace o dalších krocích za účelem dokončení registrace a poskytnutí údajů k podané žádosti; jde-li o podání podle odstavce 1 písm. c), ministerstvo bez zbytečného odkladu tyto informace žadateli o udělení mezinárodní ochrany zašle.

§ 3b

(1) Oprávnění zajištěného nebo ubytovaného cizince podat žádost o udělení mezinárodní ochrany v zařízení pro zajištění cizinců[3]) zaniká uplynutím 7 dnů ode dne, kdy byl policií informován o možnosti požádat o udělení mezinárodní ochrany na území a důsledcích spojených s uplynutím této lhůty.

(2) Policie informuje zajištěného a ubytovaného cizince o oprávnění podat žádost o udělení mezinárodní ochrany ve lhůtě podle odstavce 1 v jazyce, ve kterém je schopen se dorozumět. Policie o tomto úkonu pořídí záznam, který podepíše cizinec a ten, kdo záznam pořídil. Odmítne-li cizinec podpis nebo nemůže-li psát, uvede se tato skutečnost v záznamu.

(3) Žádostí o udělení mezinárodní ochrany podanou v zařízení pro zajištění cizinců po uplynutí doby podle odstavce 1 je projev vůle cizince podle § 2 odst. 1 písm. a) pouze tehdy, pokud se lze na základě jeho obsahu důvodně domnívat, že došlo k podstatné změně okolností vztahujících se k jeho možnému pronásledování nebo hrozbě vážné újmy; ministerstvo vyrozumí podle § 24 odst. 5 cizince o tom, zda se jeho projev vůle za podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany považuje.

§ 3c

Žadatel o udělení mezinárodní ochrany je povinen se ve lhůtě 24 hodin od okamžiku, kdy byl propuštěn z výkonu zabezpečovací detence, vazby nebo trestu odnětí svobody, bylo rozhodnuto o jeho propuštění jako zadržené osoby nebo poté, co opustil školské zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo ochranné výchovy nebo školské zařízení pro preventivně výchovnou péči nebo zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, dostavit do přijímacího střediska. Nastala-li překážka na vůli žadatele o udělení mezinárodní ochrany nezávislá, která brání jeho dostavení se do přijímacího střediska, lhůta podle věty první neběží a žadatel o udělení mezinárodní ochrany je povinen překážku bez zbytečného odkladu oznámit policii nebo ministerstvu a dostavit se do přijímacího střediska ve lhůtě 24 hodin po odpadnutí překážky. Ustanovení § 4 odst. 1 se použije obdobně.

§ 3d

(1) Právo setrvat na území dále nemá žadatel o udělení mezinárodní ochrany, který

a) podal opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany podle čl. 55 azylového procedurálního nařízení a jsou splněny podmínky stanovené v čl. 56 azylového procedurálního nařízení,

b) podal další opakovanou žádost; rozhodnutí, kterým je uložena povinnost návratu je vykonatelné, jsou-li splněny podmínky stanovené v čl. 56 azylového procedurálního nařízení,

c) má být předán mezinárodnímu trestnímu soudu nebo mezinárodnímu trestnímu tribunálu, nebo mezinárodnímu soudnímu orgánu, který splňuje alespoň 1 z podmínek uvedených v zákoně o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních,

d) má být vydán jinému než členskému státu Evropské unie, který je odlišný od státu,

1. jehož je žadatel o udělení mezinárodní ochrany státním občanem, nebo
2. v němž měla osoba bez státního občanství poslední trvalé bydliště,

e) představuje nebezpečí pro veřejný pořádek nebo bezpečnost státu, aniž jsou dotčeny čl. 12 a 17 kvalifikačního nařízení, pokud uplatnění této výjimky nevede k vyhoštění žadatele do třetí země v rozporu se zásadou nenavracení, nebo

f) má být předán na základě zatýkacího rozkazu do Velké Británie, Norského království nebo na Island.

(2) Pokud jde o cizince, který je v postavení žadatele o udělení mezinárodní ochrany, je pro možnost jeho nuceného vycestování z území rozhodující, zda má, nebo nemá právo setrvat na území.

(3) Právo setrvat na území nemá žadatel o udělení mezinárodní ochrany, který je občanem členského státu Evropské unie a má být předán jinému členskému státu Evropské unie na základě evropského zatýkacího rozkazu, mezinárodnímu trestnímu soudu nebo mezinárodnímu trestnímu tribunálu, nebo mezinárodnímu soudnímu orgánu, který splňuje alespoň 1 z podmínek uvedených v zákoně o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních.

§ 3e

Žadatel o udělení mezinárodní ochrany je povinen plně spolupracovat zejména s ministerstvem a s policií a co nejdříve ministerstvu předložit veškeré dokumenty důležité pro posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

Doprava do azylového zařízení

§ 4

(1) Policie dopraví žadatele o udělení mezinárodní ochrany, který podal žádost o udělení mezinárodní ochrany na hraničním přechodu nebo na útvaru policie, do přijímacího střediska určeného ministerstvem, vyžaduje-li to zdravotní stav žadatele o udělení mezinárodní ochrany nebo jiný důvod hodný zvláštního zřetele.

(2) Policie dopraví žadatele o udělení mezinárodní ochrany, který podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v tranzitním prostoru mezinárodního letiště, na kterém není provozováno přijímací stře-

disko, do ministerstvem určeného jiného přijímacího střediska na mezinárodním letišti nebo jiného azylového zařízení s režimem přijímacího střediska na mezinárodním letišti.

(3) Náklady spojené s dopravou žadatele o udělení mezinárodní ochrany podle odstavců 1 a 2 hradí ministerstvo.

§ 4b

Žadateli o udělení mezinárodní ochrany, který byl propuštěn ze zařízení pro zajištění cizinců, zajistí ministerstvo dopravu do ministerstvem určeného azylového zařízení.

HLAVA III
ŘÍZENÍ VE VĚCI MEZINÁRODNÍ OCHRANY A DALŠÍ ŘÍZENÍ VEDENÁ PODLE TOHOTO ZÁKONA

§ 8

Působnost ministerstva

Ministerstvo

a) registruje žádosti o udělení mezinárodní ochrany a rozhoduje ve věci mezinárodní ochrany,
b) určuje stát vázaný nařízením o řízení azylu a migrace příslušný k posuzování žádosti o udělení mezinárodní ochrany podané na území,
c) rozhoduje o přemístění,
d) rozhoduje ve věcech zajištění, o zvláštním opatření a o omezení svobody pohybu,
e) v případě nutnosti postupuje podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1359 (dále jen „krizové nařízení“),
f) rozhoduje o povinnosti vycestovat v případech stanovených tímto zákonem,
g) rozhoduje v dalších věcech podle tohoto zákona.

§ 9

Na řízení uvedená v § 8 písm. a), c) až f) se použije správní řád, s výjimkou ustanovení o doručování adresátům zdržujícím se v cizině,[5b]) o úřední desce,[5c]) o ustanovení opatrovníka osobám neznámého pobytu a osobám, které se zdržují v cizině, pokud se jim nedaří doručovat,[5d]) a o ustanovení zástupce pro doručování,[5e]) a dále ustanovení o podpůrci umožnění nahlížení do spisu jiným osobám než účastníkům a jejich zástupcům,[5f]) o ústním jednání,[5g]) o přerušení řízení[5ga]), o vydání stejnopisu výroku rozhodnutí na požádání účastníka,[5h]) o lhůtách pro vydání rozhodnutí[5i]), ustanovení o odvolacím řízení a řízení o rozkladu[5j]), ustanovení o přezkumném řízení[25]), o obnově řízení a novém rozhodnutí[26]).

§ 10

(1) Žadatel o udělení mezinárodní ochrany je povinen se na výzvu ministerstva učiněnou nejméně 2 pracovní dny předem dostavit k dokončení registrace a poskytnutí údajů k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

(2) Žadatel o udělení mezinárodní ochrany je povinen dále poskytnout údaje o

a) dřívějších příjmeních a jiných užívaných jménech a příjmeních,

b) své národnosti, náboženském přesvědčení a politickém přesvědčení,
c) posledním bydlišti mimo území,
d) pobytu ve státech, které jsou vázány nařízením o řízení azylu a migrace,
e) dni a způsobu vstupu na území,
f) čísle a platnosti cestovního dokladu,
g) zdravotním stavu, zdravotních omezeních a jiných zvláštních potřebách,
h) důvodu žádosti o udělení mezinárodní ochrany,
i) tom, zda je nebo bylo proti němu vedeno trestní stíhání nebo byl odsouzen za spáchání trestného činu,
j) jazyce, ve kterém je schopen se dorozumět,
k) způsobu jeho cesty na území a
l) vízech nebo povoleních k pobytu vydaných jinými státy, popřípadě údaje o předchozí žádosti o udělení mezinárodní ochrany v jiných státech.

(3) Součástí poskytnutí údajů k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany je dokončení registrace žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

§ 10a

Nepřípustnost žádosti o udělení mezinárodní ochrany

(1) Žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřípustná v případech uvedených v čl. 38 azylového procedurálního nařízení.

(2) Žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřípustná, byla-li podána občanem Evropské unie[27]), který nesplňuje podmínky stanovené právem Evropské unie[28]).

§ 11

Další opakovaná žádost o udělení mezinárodní ochrany

Podal-li cizinec další opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, ministerstvo provede předběžné posouzení nových okolností podle čl. 55 odst. 3 až 5 azylového procedurálního nařízení. O nepřípustnosti další opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany ministerstvo rozhodne zpravidla do 20 dnů ode dne jejího podání. Ministerstvo rozhodnutí doručí cizinci na místě, do datové schránky nebo na adresu místa pobytu na území, byla-li cizincem při podání další opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedena; jinak se uloží po dobu 10 dnů v azylovém zařízení, kde byl cizinec naposledy hlášen k pobytu, a oznámení o uložení písemnosti se vyvěsí na úřední desce v tomto azylovém zařízení. Poslední den této lhůty je dnem doručení.

§ 12

Azyl

(1) Azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec
a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo
b) má způsobilost pro postavení uprchlíka v souladu s kapitolami II a III kvalifikačního nařízení.

(2) Azyl se uděluje na dobu nejméně 3 let.

§ 13

Doplňková ochrana

(1) Doplňková ochrana se uděluje osobám, které mají podle čl. 3 bodu 6 kvalifikačního nařízení nárok na doplňkovou ochranu, a dále za účelem sloučení rodiny.

(2) Doplňková ochrana se uděluje nejméně na 1 rok.

§ 14

Mezinárodní ochrana za účelem sloučení rodiny

(1) Rodinnému příslušníkovi osoby požívající mezinárodní ochrany podle čl. 3 bodu 9 kvalifikačního nařízení, pokud rodina existovala již před jeho příchodem na území členských států Evropské unie, se udělí mezinárodní ochrana za účelem sloučení rodiny, nebrání-li tomu bezpečnost státu nebo veřejný pořádek. Ministerstvo udělí mezinárodní ochranu za účelem sloučení rodiny ve stejné formě a na stejnou dobu jako jejímu nositeli.

(2) Rodinným příslušníkem se pro účely sloučení rodiny podle odstavce 1 dále rozumí registrovaný partner, partner podle občanského zákoníku nebo obdobné úředně potvrzené soužití osob stejného pohlaví, pokud toto partnerství nebo soužití existovalo již před jeho příchodem na území členských států Evropské unie.

(3) Rodinným příslušníkem pro účely sloučení rodiny podle odstavce 1 nebo 2 není nesezdaný partner nebo partnerka, ani pokud spolu žijí v trvalém vztahu.

(4) V případě polygamního manželství, má-li již azylant manžela žijícího s ním na území České republiky, nelze udělit azyl za účelem sloučení rodiny další osobě, která je podle právního řádu jiného státu manželem azylanta.

§ 15

Vyloučení z mezinárodní ochrany

Azyl ani doplňkovou ochranu dále nelze udělit, vztahují-li se na cizince mezinárodní sankce podle zákona upravujícího provádění mezinárodních sankcí spočívající v zákazu vstupu nebo pobytu; ministerstvo neprovádí věcné posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany ani neposuzuje důvody pro udělení mezinárodní ochrany za účelem sloučení rodiny a postupuje podle § 51 odst. 3 správního řádu.

§ 16

Zjevná nedůvodnost žádosti o udělení mezinárodní ochrany

Pokud ministerstvo v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjistí některou ze skutečností podle čl. 42 odst. 1 nebo 3 azylového procedurálního nařízení, zamítne nedůvodnou žádost o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou, není-li odůvodněn jiný postup.

§ 17

(1) Osoba požívající mezinárodní ochrany je oprávněna požádat o prodloužení doby, na kterou jsou azyl nebo doplňková ochrana uděleny. Ministerstvo prodlouží dobu trvání azylu nebo doplňkové

ochrany, trvají-li důvody, pro které byly azyl nebo doplňková ochrana uděleny, a nejsou-li dány důvody pro odnětí azylu nebo doplňkové ochrany.

(2) Pohovor se neprovádí, pokud lze vydat rozhodnutí o prodloužení azylu nebo doplňkové ochrany.

(3) Azyl se prodlouží nejméně o 3 roky. Doplňková ochrana se prodlouží nejméně o 2 roky.

(4) Článek 66 odst. 5 azylového procedurálního nařízení se v řízení o prodloužení mezinárodní ochrany použije obdobně; ministerstvo může rozhodnout o zastavení řízení o prodloužení mezinárodní ochrany.

(5) Nerozhodne-li ministerstvo o žádosti o prodloužení azylu nebo doplňkové ochrany v době platnosti rozhodnutí o udělení azylu nebo doplňkové ochrany, prodlužuje se doba stanovená v tomto rozhodnutí do dne nabytí právní moci rozhodnutí ministerstva o žádosti o prodloužení azylu nebo doplňkové ochrany.

(6) Při prodlužování mezinárodní ochrany za účelem sloučení rodiny se postupuje obdobně.

§ 18

(1) Mezinárodní ochrana zaniká

a) smrtí azylanta nebo osoby požívající doplňkové ochrany nebo prohlášením azylanta nebo osoby požívající doplňkové ochrany za mrtvé,

b) v případech uvedených v čl. 66 odst. 6 azylového procedurálního nařízení,

c) uplynutím doby, na kterou byla udělena, nebo

d) dnem, od kterého se na azylanta nebo na osobu požívající doplňkové ochrany vztahují mezinárodní sankce podle zákona upravujícího provádění mezinárodních sankcí spočívající v zákazu vstupu nebo pobytu.

(2) Ode dne zániku mezinárodní ochrany podle odstavce 1 písm. d) se na cizince pro účely zajištění hledí jako na cizince s vykonatelným rozhodnutím o správním vyhoštění podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky.

(3) Dojde-li k odstranění zápisu z vnitrostátního sankčního seznamu podle § 9 odst. 1 písm. a) sankčního zákona, udělí ministerstvo na žádost azyl nebo doplňkovou ochranu, byla-li nová žádost o udělení mezinárodní ochrany podána do 3 let ode dne zápisu na vnitrostátní sankční seznam podle sankčního zákona, trvají-li důvody pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany.

Společná ustanovení o řízení

§ 19

(1) Řízení o odnětí mezinárodní ochrany zahajuje ministerstvo z moci úřední.

(2) Mezinárodní ochrana za účelem sloučení rodiny se odejme, zanikne-li důvod, pro který byla udělena, a nebude-li shledán jiný důvod hodný zvláštního zřetele pro její ponechání.

(3) Ustanovení tohoto zákona a kvalifikačního nařízení o tom, kdy osoba přestává být uprchlíkem nebo osobou, která má nárok na doplňkovou ochranu, o vyloučení z mezinárodní ochrany, odnětí mezinárodní ochrany a prodloužení mezinárodní ochrany se použijí i na mezinárodní ochranu za účelem sloučení rodiny.

§ 20

Účastník řízení

(1) Účastníkem řízení podle tohoto zákona je

a) žadatel o udělení mezinárodní ochrany,

b) azylant,

c) osoba požívající doplňkové ochrany,

d) osoba, o jejímž přemístění se rozhoduje, nebo

e) cizinec, o kterém to stanoví tento zákon.

(2) Účastníkem řízení ve věci mezinárodní ochrany se rozumí účastník řízení uvedený v odstavci 1 písm. a) až d).

§ 21

(1) Na vyžádání žadatele o udělení mezinárodní ochrany ministerstvo zajistí bezplatné poskytování právních informací v rozsahu čl. 16 azylového procedurálního nařízení. Na vyžádání osoby, v jejímž případě je rozhodováno o přemístění podle nařízení o řízení azylu a migrace, zajistí ministerstvo bezplatné poskytování právních informací v rozsahu čl. 21 nařízení o řízení azylu a migrace. Ministerstvo určí osoby, které jsou k poskytování právních informací podle vět první a druhé oprávněny. Poskytování právních informací nezahrnuje součinnost při provádění úkonů, k nimž je nutná plná moc.

(2) Způsob přístupu k poskytování právních informací v azylovém zařízení nebo zařízení pro zajištění cizinců stanoví ubytovací nebo vnitřní řád těchto zařízení.

(3) Přístup k bezplatným právním informacím se neposkytne, pokud

a) jde o další opakovanou žádost, nebo

b) žadatel o udělení mezinárodní ochrany má zmocněnce.

(4) Přístup osob podle odstavce 1 k žadatelům o udělení mezinárodní ochrany je podmíněn předchozí dohodou s ministerstvem.

(5) Ministerstvo může přístup do azylovém zařízení nebo zařízení pro zajištění cizinců omezit, je-li to nutné z důvodu zajištění bezpečnosti, veřejného pořádku nebo správy zařízení.

(6) V zařízení pro zajištění cizinců lze poskytovat právní informace, právní pomoc a činnosti související jen v prostorách k tomuto účelu provozovatelem vymezených. Pokud jsou právní informace, právní pomoc a činnosti související poskytovány v azylovém zařízení, věta první se použije obdobně.

§ 22

(1) Účastník řízení ve věci mezinárodní ochrany má právo jednat v mateřském jazyce nebo v jazyce, ve kterém je schopen se dorozumět. Písemnosti vyhotovené v cizím jazyce je účastník řízení povinen předkládat v originálním znění a současně v překladu do jazyka českého; to neplatí, jde-li o písemnost vyhotovenou v jazyce, v němž jedná účastník podle věty první, nebo pokud ministerstvo takový překlad nevyžaduje.

(2) Ministerstvo účastníku řízení ve věci mezinárodní ochrany poskytne bezplatně tlumočníka na úkony, ke kterým byl ministerstvem předvolán nebo vyzván.

(3) Účastník řízení je oprávněn přizvat si na své náklady tlumočníka podle své volby.

(4) K tlumočení úkonu v řízení může ministerstvo použít namísto tlumočníka technické zařízení. Technické zařízení musí umožňovat automatické tlumočení mluveného cizího jazyka do českého jazyka a zpět do cizího jazyka v reálném čase. Přesnost a rychlost tlumočení musí být srovnatelná s tlumočnickým úkonem provedeným tlumočníkem.

(5) Dovolují-li to technické možnosti a je-li to nezbytné, může být tlumočení provedeno prostřednictvím videokonferenčního hovoru.

(6) Nejsou-li listina nebo podklad pro vydání rozhodnutí opatřeny úředním překladem do českého jazyka, může ministerstvo opatřit pouze strojový překlad, kterým se rozumí překlad pomocí elektronických nástrojů. Ministerstvo může strojový překlad využít i pro překlad informací, písemností a výzev, popřípadě jiných dokumentů zasílaných účastníku řízení nebo podkladů pro vydání rozhodnutí. V případě podání opakované nebo další opakované žádosti se postupuje podle § 16 odst. 2 správního řádu.

§ 23

Pohovor

(1) Pohovor se neprovádí, jde-li o občana Evropské unie, není-li pohovor nezbytný ke zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

(2) Žadatel o udělení mezinárodní ochrany je povinen se dostavit k pohovoru v místě a čase určeném ministerstvem, a to na písemné předvolání doručené žadateli o udělení mezinárodní ochrany nejméně 2 pracovní dny před konáním pohovoru. Nedostaví-li se žadatel o udělení mezinárodní ochrany k pohovoru v místě a čase určeném ministerstvem, pořídí se o této skutečnosti záznam.

(3) Pokud je provedení pohovoru přítomen zmocněnec žadatele o udělení mezinárodní ochrany nebo pověřený zástupce Úřadu Vysokého komisaře Organizace spojených národů pro uprchlíky (dále jen „Úřad Vysokého komisaře“), není oprávněn do jeho průběhu jakkoli zasahovat. Po skončení pohovoru ministerstvo zmocněnci žadatele o udělení mezinárodní ochrany umožní vyjádřit se k jeho obsahu.

(4) Je-li to nezbytné ke zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, je ministerstvo oprávněno provést pohovor i s dalším účastníkem řízení uvedeným v § 20; odstavce 2 a 3 se použijí obdobně.

§ 23a

Ministerstvo nepořizuje kopie spisu ani jeho části.

§ 23b

(1) Ministerstvo může místo předložení listiny připustit čestné prohlášení účastníka řízení. V čestném prohlášení je účastník řízení povinen uvést úplné a pravdivé údaje.

(2) V řízení o přemístění může ministerstvo žadatele o udělení mezinárodní ochrany nebo osobu, v jejímž případě je rozhodováno o přemístění, za účelem dodržení lhůty pro vydání rozhodnutí o přemístění podle čl. 42 odst. 1 nařízení o řízení azylu a migrace namísto souhlasu dožádaného členského státu s přijetím, který bude podkladem pro vydání rozhodnutí, seznámit se skutečnostmi, které budou v souhlasu dožádaného členského státu s přijetím obsaženy, a vyjádřit se k nim. Skutečnosti, které budou v souhlasu obsaženy, jsou informace týkající se přemístění, zejména do

jakého státu, na jaké místo v daném státě a v jakém období přemístění proběhne, za jakých přepravních podmínek a případně další podmínky přemístění, jsou-li ministerstvu známy z jeho dosavadní praxe.

(3) Předloží-li cizinec dokumenty, které se týkají žádosti o udělení mezinárodní ochrany, kterou posuzuje jiný členský stát odpovědný podle nařízení o řízení azylu a migrace, ministerstvo zajistí jejich předání příslušnému členskému státu.

§ 23d

Použití videokonferenčního zařízení

(1) Použije-li ministerstvo k provedení úkonu technické zařízení pro přenos obrazu a zvuku (dále jen „videokonferenční zařízení"), nesmí tím dojít ke zkrácení práv účastníka řízení. Je-li účastník řízení zastoupen, musí být umožněna přítomnost jeho zástupce na místě, kde se účastník řízení nachází.

(2) V případě postupu podle odstavce 1 ověří po dohodě s úřední osobou, která úkon provádí, totožnost účastníka řízení zaměstnanec ministerstva nebo provozovatele azylového zařízení, příslušník nebo zaměstnanec policie nebo Vězeňské služby České republiky (dále jen „vězeňská služba"). Tento zaměstnanec nebo příslušník je po celou dobu provádění úkonu za použití videokonferenčního zařízení přítomen na místě, kde se účastník řízení nachází.

(3) Úřední osoba poučí před zahájením úkonu účastníka řízení o způsobu jeho provádění za použití videokonferenčního zařízení.

(4) Kdykoli v průběhu provádění úkonu za použití videokonferenčního zařízení může účastník řízení vznášet námitky proti kvalitě obrazového nebo zvukového přenosu. Je-li námitka důvodná, učiní úřední osoba kroky k nápravě, a není-li náprava možná nebo je-li spojena se značnými obtížemi, úkon přeruší.

(5) O úkonu prováděném za použití videokonferenčního zařízení pořizuje ministerstvo alespoň zvukový záznam.

(6) Pomocí videokonferenčního zařízení může být zajištěna i přítomnost tlumočníka při provádění úkonu podle tohoto zákona; odstavce 2 až 5 se použijí přiměřeně.

§ 24

Doručování výzev, poučení a jiných písemností účastníku řízení ve věci mezinárodní ochrany

(1) Výzvy a poučení podle čl. 8 odst. 2 azylového procedurálního nařízení se doručují účastníku řízení ve věci mezinárodní ochrany do vlastních rukou pouze do místa jeho posledního hlášeného pobytu, nedoručuje-li ministerstvo na místě nebo prostřednictvím datové schránky. Ministerstvo zároveň zašle informaci o výzvě na adresu elektronické pošty nebo telefonní číslo účastníka řízení, je-li to možné.

(2) Pokud nebyl účastník řízení ve věci mezinárodní ochrany v místě jeho posledního hlášeného pobytu mimo azylové zařízení zastižen, doručovatel výzvu nebo poučení podle čl. 8 odst. 2 azylového procedurálního nařízení uloží v místně příslušné provozovně poskytovatele poštovních služeb. Nevyzvedne-li si adresát výzvu nebo poučení podle čl. 8 odst. 2 azylového procedurálního nařízení do 10 dnů ode dne, kdy byly připraveny k vyzvednutí, poslední den této lhůty je dnem doručení. Je-li zásilka vrácena jako nedoručitelná, má se za to, že desátý den poté, co byla zásilka vrácena, je dnem doručení.

(3) Pokud nebyl účastník řízení ve věci mezinárodní ochrany hlášený k pobytu v azylovém zařízení zde zastižen, výzva nebo poučení podle čl. 8 odst. 2 azylového procedurálního nařízení se uloží po dobu 10 dnů v azylovém zařízení. Oznámení o uložení výzvy se vyvěsí v azylovém zařízení na úřední desce. Poslední den této lhůty je dnem doručení.

(4) Nedoručuje-li ministerstvo na místě nebo prostřednictvím datové schránky, jiné písemnosti může zaslat pouze na adresu elektronické pošty nebo telefonní číslo žadatele o udělení mezinárodní ochrany nebo osoby, v jejímž případě je rozhodováno o přemístění; dnem doručení je následující pracovní den poté, co byla jiná písemnost ministerstvem odeslána.

(5) Je-li účastník řízení ve věci mezinárodní ochrany zajištěn podle tohoto zákona nebo zákona o pobytu cizinců na území České republiky, nebo se v jeho případě vede azylové řízení na hranicích, anebo se rozhoduje o přemístění, doručují se výzvy a jiné písemnosti ministerstva zástupci i zastoupenému. Právní účinky doručení nastávají doručením zastoupenému.

§ 24a

Doručení rozhodnutí

(1) Stejnopis písemného vyhotovení rozhodnutí se účastníku řízení ve věci mezinárodní ochrany doručí v místě a čase stanoveném v písemné výzvě k převzetí rozhodnutí.

(2) Nedostaví-li se účastník řízení ve věci mezinárodní ochrany k převzetí rozhodnutí v den a čas ve výzvě uvedený, ač mu výzva byla doručena, je den k převzetí rozhodnutí ve výzvě uvedený považován za den, kdy je rozhodnutí doručeno.

(3) Je-li účastník řízení ve věci mezinárodní ochrany zastoupen, doručuje se rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany zástupci i zastoupenému. Právní účinky doručení nastávají doručením zastoupenému.

§ 24b

Úřední deska

Ministerstvo zřizuje úřední desku v azylových zařízeních.

§ 25

Zastavení řízení

(1) Řízení se dále zastaví, jestliže

a) odpadl důvod přemístění podle nařízení o řízení azylu a migrace, nebo

b) žadatel o udělení mezinárodní ochrany nabyl občanství Evropské unie.

(2) Řízení může být dále zastaveno, nesetrvává-li žadatel dále na území podle § 3d.

§ 26

Přerušení řízení

Řízení lze usnesením přerušit, a to i opakovaně, jestliže

a) účastník řízení byl vyzván, aby ve stanovené lhůtě odstranil vadu podání, nejdéle však na dobu 14 dnů,

b) účastník řízení se nemůže řízení zúčastnit ze zdravotních nebo jiných vážných důvodů majících trvalejší povahu, a to na dobu nezbytně nutnou, nejdéle však na dobu 90 dnů,

c) probíhá řízení o předběžné otázce, která souvisí s předmětem řízení, nebo

d) procesně nezpůsobilému účastníkovi není ustanoven opatrovník.

§ 27

Lhůty pro vydání rozhodnutí

(1) Rozhodl-li soud o zrušení rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany a o vrácení k novému projednání, ministerstvo rozhodne ve věci mezinárodní ochrany do 3 měsíců ode dne vrácení spisu soudem; jde-li o situace uvedené v čl. 35 odst. 5 azylového procedurálního nařízení, lze rozhodnutí vydat do 6 měsíců.

(2) Jestliže soud rozhoduje nebo již rozhodl o přípustnosti vydání žadatele o udělení mezinárodní ochrany anebo o předání žadatele o udělení mezinárodní ochrany podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do cizího státu podle zákona o mezinárodní justiční spolupráci, vyřídí ministerstvo věc přednostně, jde-li o případy, kdy nelze žadatele o udělení mezinárodní ochrany vydat nebo předat podle § 3d odst. 1 písm. c), d) nebo f). Rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany vydá ministerstvo bez zbytečného odkladu, nejpozději do 90 dnů ode dne zahájení řízení, jde-li o případy, kdy nelze žadatele o udělení mezinárodní ochrany vydat nebo předat podle § 3d odst. 1 písm. c), d) nebo f). Soud, státní zástupce, Ministerstvo spravedlnosti a Ministerstvo zahraničních věcí jsou povinni poskytnout ministerstvu nezbytnou součinnost.

(3) Lhůta pro vydání rozhodnutí v případě uvedeném v odstavci 2 neběží po dobu, po kterou

a) má žadatel o udělení mezinárodní ochrany stanovenou lhůtu pro doplnění podkladů pro vydání rozhodnutí, nebo

b) je řízení přerušeno podle § 26 odst. 1 písm. b).

(4) V azylovém řízení na hranicích ministerstvo rozhodne ve věci mezinárodní ochrany do 4 týdnů nebo, je-li postupováno podle krizového nařízení, do 6 týdnů ode dne registrace žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

§ 28

(1) Pokud bude rozhodnuto o odnětí azylu, ministerstvo v rozhodnutí uvede, zda se cizinci udělí doplňková ochrana.

(2) Jde-li o osoby podle čl. 14 odst. 3 kvalifikačního nařízení, ministerstvo na žádost cizince vydá potvrzení o strpění na území. Cizinec uvede adresu pro doručování na území a předloží cestovní doklad, je-li jeho držitelem. Dobu strpění na území stanoví ministerstvo až na 1 rok a lze ji opakovaně prodlužovat. Ustanovení § 79 odst. 5 se nepoužije.

§ 29

(1) Nebylo-li již vydáno rozhodnutí, kterým se stanovuje povinnost vycestovat, nebo zahájeno řízení o správním vyhoštění, anebo nejde-li o postup podle odstavců 2 až 4 nebo § 27 odst. 2, v rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany, kterým není udělena mezinárodní ochrana, ministerstvo dále ve výrokové části rozhodne o neoprávněnosti pobytu žadatele o udělení mezinárodní ochrany, který

je občanem třetí země, není-li držitelem jiného oprávnění k pobytu, na území a o jeho povinnosti vycestovat z území vycestování v době k vycestování do

a) státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státní příslušnosti, do státu svého posledního trvalého bydliště,
b) země tranzitu v souladu s dohodami o zpětném přebírání osob nebo jinými ujednáními uzavřenými na úrovni Evropské unie nebo dvoustranně, nebo
c) jiné země, do níž se dobrovolně rozhodne vrátit a jež ho přijme.

(2) Postupuje-li ministerstvo podle § 10a odst. 1, § 25 nebo podle čl. 39 odst. 1 písm. c) azylového procedurálního nařízení, policie podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky vydá rozhodnutí o povinnosti opustit území vycestování nebo rozhodnutí o správním vyhoštění, není-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany držitelem jiného oprávnění k pobytu.

(3) Zjistí-li ministerstvo při rozhodování podle odstavce 1 možný dopad povinnosti opustit území vycestování do rodinného nebo soukromého života cizince, předá tuto informaci policii, která zahájí řízení o povinnosti opustit území vycestování nebo o správním vyhoštění. Ministerstvo rozhodne pouze ve věci mezinárodní ochrany.

(4) Územím vycestování je území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace.

(5) Pro řízení o odnětí mezinárodní ochrany a neprodloužení mezinárodní ochrany se odstavce 1 až 4 použijí obdobně.

§ 30

Doba k vycestování

(1) Doba k vycestování se v rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany stanoví v rozmezí 7 až 30 dní. Ministerstvo může stanovit i dobu kratší, představuje-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany hrozbu pro veřejný pořádek nebo bezpečnost státu, jde-li o rozhodnutí podle čl. 12 nebo 17 kvalifikačního nařízení nebo udělil-li mezinárodní ochranu jiný členský stát.

(2) Doba k vycestování začíná běžet dnem následujícím po dni, kdy již žadatel o udělení mezinárodní ochrany nemá právo setrvat na území. Během trvání skutečností, které odkládají povinnost opustit území vycestování, se doba k vycestování přerušuje. Doba k vycestování opět běží po zániku skutečností, které odkládaly povinnost opustit území vycestování. Pokud by měla doba k vycestování začít běžet v době trvání zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany, začíná tato doba běžet ode dne ukončení zajištění podle tohoto zákona nebo zákona o pobytu cizinců na území České republiky. Pokud je v průběhu doby k vycestování občan třetí země zajištěn, běh této doby se zajištěním přerušuje. Je-li doba k vycestování v důsledku jejího prodloužení delší než 60 dnů a nastane-li skutečnost odkládající povinnost opustit území vycestování, běh této doby se staví.

(3) Žadatel o udělení mezinárodní ochrany, který nemá právo setrvat na území, je povinen během doby k vycestování vycestovat. Uplynutím doby k vycestování nezaniká povinnost vycestovat; to platí i pro dobu k vycestování stanovenou jiným členským státem Evropské unie, Islandskou republikou, Lichtenštejnským knížectvím, Norským královstvím a Švýcarskou konfederací.

(4) Doba k vycestování se nestanoví, byla-li již jednou stanovena a nedošlo-li k jejímu uplynutí.

(5) Dobu k vycestování prodlužuje policie postupem stanoveným v zákoně o pobytu cizinců na území České republiky.

§ 31

Hovoří-li zákon o udělení azylu nebo doplňkové ochrany, má se za to, že jde i o případ, kdy o udělení azylu nebo doplňkové ochrany rozhodl soud.

Právní moc rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany

§ 31a

Rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany nabývá právní moci dnem doručení účastníku řízení.

HLAVA IV

Přezkum rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany soudem

§ 32

Pro řízení je místně příslušný krajský soud, v jehož obvodu byl účastník řízení ve věci mezinárodní ochrany v den doručení napadeného rozhodnutí ministerstva hlášen k pobytu.

§ 32a

Lhůta pro podání žaloby

(1) Žalobu proti rozhodnutí ministerstva lze podat ve lhůtě

a) 10 dnů ode dne doručení písemného vyhotovení rozhodnutí,

1. jde-li o rozhodnutí ministerstva o zamítnutí žádosti jako nepřípustné, mlčky vzaté zpět, zjevně nedůvodné nebo v azylovém řízení na hranicích,
2. má-li být žalobce vydán, předán nebo vyhoštěn [§ 33h odst. 1 písm. a)],
3. je-li žalobce zajištěn [§ 33h odst. 1 písm. b)],
4. jde-li o rozhodnutí o přemístění [§ 33h odst. 1 písm. c)], nebo

b) 15 dnů ode dne doručení písemného vyhotovení v ostatních případech.

(2) Neobsahuje-li rozhodnutí ministerstva poučení o možnosti podat žalobu, o lhůtě pro její podání nebo o soudu, u něhož se podává, nebo je-li toto poučení nesprávné nebo neúplné, lze žalobu proti rozhodnutí ministerstva podat ve lhůtě 1 měsíce ode dne doručení písemného vyhotovení rozhodnutí.

Odkladný účinek žaloby a předběžné opatření

§ 32b

(1) Podání žaloby má odkladný účinek, ledaže jde o žalobu

a) proti rozhodnutí ministerstva uvedenému v čl. 68 odst. 3 azylového procedurálního nařízení, nebo

b) proti rozhodnutí o přemístění.

(2) Nemá-li podání žaloby odkladný účinek, může být žalobě odkladný účinek přiznán rozhodnutím soudu.

§ 32c

Návrh na přiznání odkladného účinku a návrh na nařízení předběžného opatření lze podat pouze spolu s žalobou.

§ 32d

(1) V řízení o žalobě proti rozhodnutí ministerstva uvedenému v čl. 68 odst. 3 azylového procedurálního nařízení soud přizná žalobě odkladný účinek i bez návrhu, jestliže by výkon nebo jiné právní následky žalobou napadeného rozhodnutí ministerstva mohly představovat významný zásah do základních práv žalobce a jestliže jeho přiznání neohrozí veřejný zájem zejména v oblasti veřejného pořádku.

(2) O přiznání odkladného účinku podle odstavce 1 soud rozhodne bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 týdne ode dne podání žaloby; není přitom povinen vyžádat si vyjádření účastníků řízení.

Doručování

§ 32e

(1) Doručuje-li soud písemnost účastníkovi řízení ve věci mezinárodní ochrany prostřednictvím doručujícího orgánu, doručuje se pouze na místě jeho posledního hlášeného pobytu. Pro účely doručování platí, že účastník řízení se zdržuje na adrese, kterou ministerstvo naposledy evidovalo jako místo jeho hlášeného pobytu.

(2) Při doručování písemností soudem účastníkovi řízení ve věci mezinárodní ochrany postupuje doručující orgán podle § 24 odst. 2 a 3.

(3) Doručujícím orgánem je také

a) provozovatel zařízení pro zajištění cizinců, jde-li o doručování účastníkovi řízení ve věci mezinárodní ochrany zde zajištěnému, nebo

b) provozovatel přijímacího střediska, jde-li o účastníka řízení ve věci mezinárodní ochrany,

1. jehož místo posledního hlášeného pobytu je toto přijímací středisko, nebo
2. který je zde zajištěn nebo je povinen se zde zdržovat.

§ 32f

Je-li účastník řízení ve věci mezinárodní ochrany zastoupen, považuje se písemnost za doručenou dnem, kdy bylo doručeno zástupci; to platí i pro doručení usnesení o ustanovení zástupce účastníkovi řízení ve věci mezinárodní ochrany.

§ 33

Zastavení řízení

Soud řízení zastaví, a to i když je účastník řízení ve věci mezinárodní ochrany zastoupen, jestliže účastník řízení ve věci mezinárodní ochrany

a) v průběhu řízení zemřel nebo byl prohlášen za mrtvého,
b) v průběhu řízení nabyl občanství Evropské unie, nebo
c) se nezdržuje v místě posledního hlášeného pobytu.

§ 33a

(1) Soud vychází ze skutkového a právního stavu, který tu je v době jeho rozhodnutí.

(2) K novým skutečnostem uvedeným v žalobě nebo v průběhu soudního řízení soud přihlédne jen tehdy, jde-li o takové skutečnosti, které žalobce nemohl bez své viny uplatnit dříve; tím není dotčena zásada nenavracení.

§ 33b

(1) Soud posuzuje žalobu podle obsahu.

(2) Při svém rozhodování o žalobě soud není vázán žalobními body. Tím není dotčena povinnost účastníka řízení ve věci mezinárodní ochrany vymezit v žalobě žalobní body.

§ 33c

(1) Soud vyzve ministerstvo k předložení správního spisu, a to bez zbytečného odkladu, jakmile je žaloba prostá vad a má všechny náležitosti.

(2) Výjimečně může ministerstvo předložit správní spis soudu k soudnímu řízení i bez předchozí výzvy soudu.

§ 33d

Není-li listinný důkaz opatřen úředním překladem do českého jazyka, může soud opatřit pouze strojový překlad, kterým se rozumí překlad pomocí elektronických nástrojů.

§ 33e

Zruší-li soud napadené rozhodnutí ministerstva, rozhodne o žádosti účastníka řízení ve věci mezinárodní ochrany, lze-li o žádosti rozhodnout na základě skutkového stavu, který tu je v době jeho rozhodnutí a který soud, je-li to nezbytné, vlastním dokazováním nikoli v zásadních směrech doplnil.

Lhůty pro rozhodnutí soudu

§ 33f

(1) Soud projedná žalobu a rozhodne o ní ve lhůtě

a) 5 týdnů, jde-li o žalobu proti rozhodnutí vydanému ministerstvem v azylovém řízení na hranicích,
b) 4 měsíců, jde-li o žalobu proti rozhodnutí vydanému ministerstvem o zamítnutí žádosti o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodné nebo jako mlčky vzaté zpět,
c) 6 měsíců, jde-li o žalobu, jejíž podání má odkladný účinek nebo jíž byl odkladný účinek přiznán, a nejde-li o žalobu uvedenou v písmenech a) a b), nebo
d) 12 měsíců v ostatních případech.

(2) Lhůta podle odstavce 1 písm. a) počíná běžet ode dne zahájení řízení o žalobě. Lhůta podle odstavce 1 písm. b) až d) počíná běžet ode dne, kdy správní orgán předloží soudu správní spis vedený k řízení, ve kterém bylo vydáno žalobou napadené rozhodnutí.

§ 33g

(1) Lhůta podle § 33f odst. 1 písm. a) se prodlužuje o 2 týdny, je-li postupováno podle krizového nařízení.

(2) Lhůtu podle § 33f odst. 1 písm. b) až d) může soud výjimečně prodloužit až o jednu polovinu, pokud
a) jde o skutkově nebo právně složitý případ, nebo
b) je současně podán velký počet žalob podle tohoto zákona.

§ 33h

(1) Přednostně a s nejvyšším urychlením, nejpozději ve lhůtě 2 měsíců, nestanoví-li § 33f lhůtu kratší, soud projedná žalobu a rozhodne o ní, jde-li o žalobu proti rozhodnutí ministerstva o
a) žádosti žadatele o udělení mezinárodní ochrany, kterému byl uložen trest vyhoštění nebo o jehož vydání do cizího státu k trestnímu stíhání, k výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranného opatření spojeného se zbavením osobní svobody nebo předání do jiného členského státu na základě evropského zatýkacího rozkazu nebo zatýkacího rozkazu je vedeno řízení nebo již bylo o tomto rozhodnuto nebo udělen souhlas, je-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany stále přítomen na území České republiky,
b) žádosti žadatele o udělení mezinárodní ochrany, který je zajištěn na území České republiky, nebo
c) přemístění.

(2) Lhůta podle odstavce 1 počíná běžet ode dne zahájení řízení o žalobě. Tato lhůta neběží po dobu, po kterou běží lhůta stanovená soudem k odstranění vad žaloby nebo lhůta stanovená soudem k předložení správního spisu.

(3) Jde-li o žalobu proti rozhodnutí ministerstva o žádosti uvedené v odstavci 1 písm. a), počíná lhůta podle odstavce 1 běžet ode dne, kdy správní orgán předloží soudu správní spis vedený k řízení, ve kterém bylo vydáno žalobou napadené rozhodnutí nebo ode dne, kdy se po zahájení řízení soud dozvěděl o uložení trestu vyhoštění, o řízení nebo rozhodnutí o vydání nebo předání na základě evropského zatýkacího rozkazu.

Zvláštní ustanovení pro některá řízení

§ 33i

(1) Žaloba uvedená v § 33f odst. 1 písm. a) a v § 33h odst. 1 písm. b) a c) se soudu podává zpravidla prostřednictvím ministerstva. Ministerstvo předloží soudu žalobu, vyjádření k žalobě a správní spis do 5 pracovních dnů ode dne doručení žaloby ministerstvu. Řízení je zahájeno dnem, kdy byla žaloba podána ministerstvu.

(2) Je-li žaloba uvedená v § 33f odst. 1 písm. a) a v § 33h odst. 1 písm. b) a c) podána přímo u soudu, předloží ministerstvo soudu vyjádření k žalobě a správní spis do 5 pracovních dnů ode dne doručení výzvy soudu k vyjádření k žalobě.

(3) Je-li postupováno podle krizového nařízení, prodlužuje se lhůta uvedená v odstavcích 1 a 2 pro předložení žaloby uvedené v § 33f odst. 1 písm. a), vyjádření k ní a správního spisu na 10 dnů.

(4) Vyjádření k žalobě uvedené v § 33f odst. 1 písm. a) a v § 33h odst. 1 písm. b) a c) zašle ministerstvo ve lhůtě podle předchozích odstavců i účastníkovi řízení ve věci mezinárodní ochrany; postupuje přitom podle § 24 a 24a.

§ 33j

(1) V řízení o žalobě uvedené v § 33f odst. 1 písm. a) a v § 33h odst. 1 soud nařídí k projednání věci samé jednání,

a) navrhne-li to účastník řízení, nebo

b) nelze-li o žalobě rozhodnout bez nařízení jednání.

(2) Návrh na nařízení jednání k projednání věci samé podle odstavce 1 může podat

a) účastník řízení ve věci mezinárodní ochrany pouze ve lhůtě pro podání žaloby, nebo

b) ministerstvo pouze ve lhůtě pro vyjádření k žalobě.

(3) Podle odstavců 1 a 2 lze postupovat pouze tehdy, byl-li o tom žadatel o udělení mezinárodní ochrany v rozhodnutí ministerstva poučen.

§ 33k

(1) Rozhodne-li soud o žalobě uvedené v § 33f odst. 1 písm. a) a v § 33h odst. 1, vyrozumí o tom ministerstvo bezprostředně po vyhlášení rozsudku. Stejně tak soud vyrozumí bezodkladně ministerstvo o nabytí právní moci rozsudku.

(2) Nebyl-li stejnopis vyhotovení rozsudku, kterým bylo rozhodnuto o žalobě uvedené v § 33f odst. 1 písm. a), doručen při skončení jednání, je třeba jej účastníkům, popřípadě jejich zástupcům, odeslat ve lhůtě 1 týdne ode dne vyhlášení rozsudku. Tuto lhůtu nelze prodloužit.

Kasační stížnost a řízení o ní

§ 33l

Kasační stížnost je nepřípustná proti rozhodnutí krajského soudu, jímž bylo rozhodnuto o žalobě proti rozhodnutí ministerstva

a) vydaného v azylovém řízení na hranicích, nebo
b) o další opakované žádosti účastníka řízení ve věci mezinárodní ochrany.

§ 33m

(1) Podání kasační stížnosti má odkladný účinek, jde-li o rozhodnutí o
   a) odnětí azylu nebo doplňkové ochrany, nebo
   b) neprodloužení azylu nebo doplňkové ochrany.

(2) Nemá-li podání kasační stížnosti odkladný účinek, může být kasační stížnosti odkladný účinek přiznán rozhodnutím Nejvyššího správního soudu.

§ 33n

Návrh na přiznání odkladného účinku a návrh na nařízení předběžného opatření lze podat pouze spolu s kasační stížností.

§ 33o

(1) Přednostně a s nejvyšším urychlením, nejpozději ve lhůtě 2 měsíců, projedná Nejvyšší správní soud kasační stížnost a rozhodne o ní, jde-li o kasační stížnost proti rozhodnutí soudu o žalobě uvedené v § 33h odst. 1, je-li účastník řízení ve věci mezinárodní ochrany stále na území České republiky a přiznal-li Nejvyšší správní soud kasační stížnosti odkladný účinek nebo nařídil-li Nejvyšší správní soud usnesením předběžné opatření, kterým bylo rozhodnuto o setrvání účastníka řízení ve věci mezinárodní ochrany na území České republiky.

(2) Lhůta podle odstavce 1 počíná běžet ode dne, kdy je podaná kasační stížnost prostá vad a má všechny náležitosti, nebo ode dne, kdy se po případném odstranění vad nebo doplnění všech náležitostí kasační stížnosti Nejvyšší správní soud dozvěděl o uložení trestu vyhoštění nebo o řízení nebo rozhodnutí o vydání, nebo o předání na základě evropského zatýkacího rozkazu.

(3) Má-li podání kasační stížnosti odkladný účinek nebo byl-li kasační stížnosti odkladný účinek přiznán Nejvyšším správním soudem anebo nařídil-li Nejvyšší správní soud usnesením předběžné opatření, kterým bylo rozhodnuto o setrvání účastníka řízení ve věci mezinárodní ochrany na území České republiky, použijí se § 33i až 33k pro řízení o kasační stížnosti uvedené v odstavci 1 přiměřeně.

Společná ustanovení

§ 33p

(1) Otázky neupravené přímo použitelným předpisem Evropské unie nebo v této hlavě se řídí obecnou úpravou soudního řízení správního.

(2) Lhůty pro rozhodnutí soudu stanovené tímto zákonem se pro účely soudního řádu správního považují za lhůty počítané na dny.

§ 33q

Právo účastníka řízení ve věci mezinárodní ochrany setrvat na území České republiky zaniká a běží doba k vycestování

a) dnem nabytí právní moci rozhodnutí krajského soudu o žalobě, jde-li o žalobu, jejíž podání má odkladný účinek, nebo které byl odkladný účinek přiznán,
b) dnem nabytí právní moci rozhodnutí krajského soudu, kterým nebylo vyhověno návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě, jde-li o žalobu, jejíž podání nemá odkladný účinek, nebo
c) dnem marného uplynutí lhůty pro přiznání odkladného účinku žalobě soudem bez návrhu, jde-li o žalobu, jejíž podání nemá odkladný účinek.

HLAVA V
Náklady a odměna tlumočníka

§ 34

Ministerstvo nese náklady správního řízení ve věci mezinárodní ochrany.

§ 35

Odměna za výkon ministerstvem objednané tlumočnické nebo překladatelské činnosti a úhrada nákladů spojených s výkonem této činnosti se stanoví dohodou. Výše odměny a úhrada nákladů nesmí překročit výši stanovenou podle zvláštních právních předpisů.[8])

HLAVA VI
PRÁVA A POVINNOSTI

Díl 1
Práva a povinnosti žadatele o udělení mezinárodní ochrany

§ 41

(1) Žadatel o udělení mezinárodní ochrany je povinen při poskytnutí údajů k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany předložit ministerstvu svůj cestovní doklad a strpět pořízení jeho kopie ministerstvem. Je-li vedeno azylové řízení na hranicích, je žadatel o udělení mezinárodní ochrany povinen odevzdat ministerstvu cestovní doklad. Ministerstvo cestovní doklad uschová, a to i po dobu postupu podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1349 (dále jen „nařízení o návratu z hranice“).

(2) Azylant a osoba požívající doplňkové ochrany jsou povinni ministerstvu odevzdat svůj cestovní doklad při doručení rozhodnutí o udělení azylu nebo doplňkové ochrany. Ministerstvo předá cestovní doklad cizinci, dojde-li k ukončení poskytování mezinárodní ochrany; nelze-li cizinci cestovní doklad předat, ministerstvo jej i nadále uschová.

(3) Žadatel o udělení mezinárodní ochrany je povinen ministerstvu při poskytnutí údajů k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany odevzdat průkaz o povolení k dlouhodobému pobytu vydaný podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky.

§ 42

(1) Žadateli o udělení mezinárodní ochrany hlášenému k pobytu v azylovém zařízení, který má právo setrvat na území, se poskytne

a) ubytování, strava, základní hygienické prostředky,

b) kapesné za podmínek stanovených v § 42a a

c) informace o poskytovaných službách nejpozději při registraci žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

(2) Informace o poskytovaných službách se žadateli sdělí písemně stručnou, srozumitelnou a snadno přístupnou formou v jazyce, jemuž žadatel rozumí nebo o kterém lze důvodně předpokládat, že mu rozumí. V případě potřeby zajistí provozovatel seznámení žadatele s obsahem informace náhradním způsobem. Zvláštní pozornost se věnuje vhodnému způsobu informování nezletilého bez doprovodu.

(3) Ministerstvo mimo služeb uvedených v odstavci 1 písm. a) zajistí psychologické, sociální a jiné nezbytné služby a věci s ohledem na individuální potřeby žadatele o udělení mezinárodní ochrany, který má právo setrvat na území, a podporu bezkonfliktního soužití v azylových zařízeních. Ministerstvo dále zajistí nabídku výuky základů českého jazyka a základní společenské orientace na území. Nemá-li žadatel o udělení mezinárodní ochranu vlastní adresu elektronické pošty, je povinen si ji co nejdříve po podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany zřídit a ministerstvu jí sdělit. Ministerstvo na žádost poskytne nezbytnou součinnost při jejím zřizování.

(4) Žadatel o udělení mezinárodní ochrany hlášený k pobytu v pobytovém středisku se podílí na úhradě nákladů na stravu a ubytování. K úhradě nákladů za ubytování a stravu mohou být použity pouze finanční prostředky žadatele o udělení mezinárodní ochrany, které převyšují částku životního minima[9]) žadatele a společně s ním posuzovaných osob; společně posuzovanými osobami se pro účely tohoto zákona rozumí osoby uvedené v § 4 odst. 1 písm. a) až c) zákona o životním a existenčním minimu za podmínek uvedených v § 4 odst. 2 a 3 zákona o životním a existenčním minimu.

(5) Neposkytuje-li se v azylovém zařízení strava, poskytne se žadateli o udělení mezinárodní ochrany, který má právo setrvat na území, finanční příspěvek ve výši odpovídající částce životního minima[9]) žadatele o udělení mezinárodní ochrany a společně s ním posuzovaných osob. Po dobu poskytování finančního příspěvku žadateli o udělení mezinárodní ochrany kapesné nenáleží; to neplatí, jedná-li se o zvýšené kapesné podle § 42a odst. 3. Pokud zdravotní stav žadatele o udělení mezinárodní ochrany vyžaduje podle doporučení příslušného odborného lékaře zvýšené náklady na dietní stravování, finanční příspěvek, a to i příspěvek podle odstavce 7 a § 43 odst. 3, se zvýší o částku, o kterou se zvyšuje podle zákona o dávce státní sociální pomoci složka na živobytí dávky státní sociální pomoci osoby z důvodu dietního stravování. Finanční příspěvek náleží žadateli o udělení mezinárodní ochrany pouze za dobu jeho přítomnosti v azylovém zařízení a poskytuje se předem formou zúčtovatelné zálohy.

(6) Ministerstvo stanoví pro azylová zařízení termíny poskytnutí finančního příspěvku podle odstavce 5 a termíny zveřejní na veřejně přístupném místě v azylovém zařízení.

(7) Ministerstvo může rozhodnout o tom, že žadateli o udělení mezinárodní ochrany, který

a) porušil povinnost uloženou podle § 47 nebo 47a,
b) neposkytuje ministerstvu v řízení o udělení mezinárodní ochrany nezbytnou součinnost,
c) podal opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany,
d) nepřiznal finanční prostředky, které má k dispozici, a tak neoprávněně využíval služby poskytované podle tohoto zákona, nebo
e) porušil závažným způsobem nebo opakovaně povinnost dodržovat ubytovací řád,

se již neposkytují služby, s výjimkou zdravotních služeb, podle tohoto zákona; v poučení uvede informace o právech a povinnostech s tím souvisejících. Namísto toho se žadateli zajistí ubytování v azylovém zařízení určeném ministerstvem nebo mimo azylové zařízení u poskytovatele ubytovacích služeb a poskytne se finanční příspěvek ve výši odpovídající částce existenčního minima[9]); namísto finančního příspěvku se poskytne strava, je-li v azylovém zařízení poskytována. Ministerstvo při rozhodování zohlední výsledek posouzení zvláštních potřeb.

(8) Ministerstvo v rozhodnutí podle odstavce 7 stanoví dobu platnosti tohoto rozhodnutí až na 60 dnů. Rozklad nemá odkladný účinek. V případě pominutí důvodů podle odstavce 7 písm. a) a b) může ministerstvo rozhodnutí zrušit.

(9) Závažným porušením ubytovacího řádu se zejména rozumí ohrožení života nebo zdraví osob v azylovém zařízení, výroba, přechovávání nebo konzumace alkoholu nebo jiné návykové látky v azylovém zařízení, výroba nebo přechovávání věci, která by mohla být použita k ohrožení bezpečnosti osob nebo majetku, vstup do azylového zařízení pod vlivem alkoholu nebo jiné návykové látky, opakované porušení zákazu kouření nebo soustavné nedodržování zásad hygieny.

(10) V případě hodném zvláštního zřetele lze služby podle odstavce 1 nebo 3 poskytovat i mimo azylové zařízení na základě smlouvy uzavřené ministerstvem s poskytovatelem služeb. Tato smlouva může obsahovat i ujednání o rezervaci služeb podle odstavce 1 nebo 3, které v době uzavření smlouvy podle věty první nebudou vázány na konkrétního žadatele o udělení mezinárodní ochrany.

(11) Ministerstvo může zajistit ubytování žadatelů o mezinárodní ochranu a osob uvedených v § 79 odst. 5 mimo azylové zařízení u poskytovatele ubytovacích služeb, jsou-li kapacity azylového zařízení naplněny nebo se to jeví vzhledem k okolnostem jejich pobytu v azylovém zařízení jako nezbytné. Odstavec 5 se použije obdobně.

(12) Ministerstvo vyhláškou stanoví finanční úhradu za poskytnutou stravu a ubytování ve výši průměrných nezbytných nákladů.

(13) Ministerstvo poskytne žadateli o udělení mezinárodní ochrany, který je hlášen k pobytu v přijímacím nebo pobytovém středisku a který má právo setrvat na území, jednorázový finanční příspěvek ve výši 5 000 Kč, dojde-li k úmrtí rodinného příslušníka žadatele o udělení mezinárodní ochrany, který byl v době úmrtí hlášen k pobytu v přijímacím nebo pobytovém středisku.

(14) Ministerstvo nese náklady vzniklé poskytováním služeb a kapesného žadatelům o udělení mezinárodní ochrany.

§ 42a

(1) Kapesné se poskytuje pouze za dobu přítomnosti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v azylovém zařízení.

(2) Kapesné se vyplácí ve výplatním termínu stanoveném prováděcím právním předpisem. Pokud se žadatel o udělení mezinárodní ochrany bez závažného důvodu ve výplatním termínu k výplatě kapesného nedostaví, nárok na kapesné za dané výplatní období zaniká.

(3) Vykonává-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany starší 18 let ubytovaný v přijímacím nebo pobytovém středisku činnosti ve prospěch ostatních žadatelů o udělení mezinárodní ochrany, které slouží ke snadnějšímu přizpůsobení na prostředí azylového zařízení a zároveň přispívají k řádnému chodu azylového zařízení a zlepšení vzájemného soužití s okolím, může obdržet zvýšené kapesné. Tyto činnosti lze vykonávat na základě zadání učiněného vedoucím azylového zařízení v rozsahu nejvýše 30 hodin měsíčně. Zvýšené kapesné se nezapočítává do finančních prostředků podle § 42 odst. 4.

(4) Ministerstvo stanoví vyhláškou výši kapesného a zvýšeného kapesného za 1 hodinu vykonávané činnosti podle odstavce 3 a termíny jejich výplaty pro azylové zařízení.

§ 43

(1) Žadatel o udělení mezinárodní ochrany hlášený k pobytu mimo azylové zařízení si hradí náklady spojené s pobytem na území, s výjimkou zdravotních služeb podle § 88, z vlastních prostředků.

(2) Není-li žadatel hlášen k pobytu v azylovém zařízení nebo opustil-li azylové zařízení na dobu delší než 24 hodin, má po dobu, kdy není hlášen nebo se nezdržuje v azylovém zařízení, dostatečné prostředky k dosažení odpovídající životní úrovně, jaké by dosáhl při pobytu v azylovém zařízení.

(3) V rozhodnutí o přemístění ministerstvo dále ve výrokové části uvede, že žadateli o udělení mezinárodní ochrany se již neposkytují služby, s výjimkou zdravotních služeb, podle tohoto zákona; v poučení ministerstvo uvede informace o právech a povinnostech s tím souvisejících. Namísto toho se žadateli zajistí ubytování v azylovém zařízení určeném ministerstvem nebo mimo azylové zařízení u poskytovatele ubytovacích služeb a poskytne se finanční příspěvek ve výši odpovídající částce existenčního minima[9]); namísto finančního příspěvku se poskytne strava, je-li v azylovém zařízení poskytována.

§ 44

Žadatel o udělení mezinárodní ochrany má v azylovém zařízení, v němž je hlášen k pobytu, právo na ubytování společně s manželem, s příbuzným v pokolení přímém nebo s jinou osobou blízkou, pokud jsou žadateli o udělení mezinárodní ochrany a pokud s tím souhlasí. Za osoby blízké se považují osoby prohlašující, že k sobě mají osobní vztah.

Povinnosti žadatele o udělení mezinárodní ochrany

§ 45

(1) Žadatel o udělení mezinárodní ochrany je povinen přiznat finanční prostředky, které má k dispozici, a v době pobytu v azylovém zařízení odevzdat věc ohrožující život či zdraví osob nebo alkohol a jinou návykovou látku.

(2) Je-li důvodné podezření, že žadatel o udělení mezinárodní ochrany nepřiznal finanční prostředky, které má k dispozici, neodevzdal věc ohrožující život či zdraví osob nebo alkohol a jinou návyko-

vou látku nebo skrývá něco, co lze užít jako podklad pro vydání rozhodnutí, zejména cestovní či jiný doklad, je povinen strpět osobní prohlídku a prohlídku svých věcí.

(3) Má-li policie nebo ministerstvo důvodné podezření podle odstavce 2, provede policie prohlídku při příchodu cizince do přijímacího střediska nebo v průběhu jeho pobytu v azylovém zařízení. Policie věc ohrožující život či zdraví osob, alkohol nebo jinou návykovou látku, nalezené při osobní prohlídce a prohlídce věcí, odebere, a předá je spolu se seznamem těchto věcí k úschově ministerstvu. O provedení osobní prohlídky sepíše policie záznam.

(4) Osobní prohlídku vykonává osoba stejného pohlaví.

(5) Policie odebere na dobu řízení o udělení mezinárodní ochrany věc nalezenou při osobní prohlídce nebo prohlídce věcí podle odstavce 2, která může sloužit jako důkaz v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebo při určování státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie příslušného k posuzování žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a předá ji ministerstvu.

(6) Žadatel o udělení mezinárodní ochrany je povinen strpět sejmutí daktyloskopických otisků prstů a pořízení obrazového záznamu s cílem zjistit nebo ověřit jeho totožnost. Sejmutí otisků zajišťuje policie, pořízení obrazového záznamu zajišťuje ministerstvo.

(7) Žadatel o udělení mezinárodní ochrany a osoba, v jejímž případě je rozhodováno o přemístění, jsou povinni písemně ohlásit ministerstvu adresu, kde se budou zdržovat, telefonní číslo, na němž mohou být zastiženi, a adresu elektronické pošty a bez zbytečného odkladu písemně oznámit každou změnu těchto údajů.

§ 45a

Ministerstvo může omezit setrvání žadatele o udělení mezinárodní ochrany na část území, a to razítkem v průkazu žadatele o udělení mezinárodní ochrany, za účelem účinného vedení řízení ve věci mezinárodní ochrany nebo z důvodu potřeby zajistit jejich rovnoměrné rozmístění na území s ohledem na kapacity pro poskytnutí služeb podle tohoto zákona.

§ 46

(1) Žadatel o udělení mezinárodní ochrany nesmí opustit přijímací středisko do

a) provedení lékařského vyšetření zaměřeného na zjištění, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany netrpí chorobou ohrožující jeho život či zdraví nebo život či zdraví jiných osob,

b) ukončení karantény nebo jiného opatření v souvislosti s ochranou veřejného zdraví, lze-li je uskutečnit v přijímacím středisku.

(2) Za opuštění přijímacího střediska se nepovažuje opuštění za účelem účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany nebo cizince na nařízeném jednání před orgánem veřejné moci, poskytnutí neodkladné zdravotní péče nebo provedení lékařského vyšetření zaměřeného na zjištění, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany nebo cizinec netrpí chorobou ohrožující jeho život či zdraví nebo život či zdraví jiných osob v případě, že je nelze v přijímacím středisku provést. V případech opuštění přijímacího střediska podle věty první zabezpečí doprovod žadateli o udělení mezinárodní ochrany nebo cizinci na žádost ministerstva policie.

(3) Ministerstvo provede úkony podle odstavce 1 bez zbytečného odkladu.

(4) Ustanovení odstavce 1 neplatí pro cizince, který pobývá na území na základě povolení k pobytu uděleného podle zvláštního právního předpisu.[4])

§ 46a

(1) Ministerstvo v případě nutnosti rozhodne o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, s výjimkou nezletilého bez doprovodu, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže

a) účelem zajištění je spolehlivé zjištění nebo ověření jeho totožnosti nebo státní příslušnosti,

b) porušil povinnost uloženou mu zvláštním opatřením a přetrvává riziko útěku nebo rozhodnutím o omezení svobody pohybu nebo opakovaně porušil omezení podle § 45a,

c) je důvodné se domnívat, že by mohl představovat nebezpečí pro bezpečnost státu nebo veřejný pořádek,

d) bude přemístěn do příslušného členského státu a jsou splněny podmínky podle čl. 44 odst. 2 nařízení o řízení azylu a migrace,

e) byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu návratu, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu nebo zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve, nebo

f) svým jednáním ztěžuje řízení ve věci mezinárodní ochrany, a to zejména tím, že neposkytuje ministerstvu nezbytnou součinnost, a proto není možné v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, existuje riziko útěku nebo již dříve území neoprávněně opustil.

(2) Ministerstvo v případě nutnosti rozhodne o zajištění rodiče nebo osoby, která odpovídá za nezletilého žadatele o udělení mezinárodní ochrany, v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření a je-li to v nejlepším zájmu dítěte, pouze jestliže

a) je důvodné se domnívat, že může představovat nebezpečí pro bezpečnost státu,

b) budou přemístěni do příslušného členského státu a jsou splněny podmínky podle čl. 44 odst. 2 nařízení o řízení azylu a migrace, nebo

c) byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu návratu, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu nebo zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohli požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.

(3) Při rozhodování o zajištění ministerstvo zohlední výsledek posouzení podle § 81 odst. 2 věty první, je-li již k dispozici, a přihlédne k němu po celou dobu trvání zajištění.

(4) Jde-li o cizince, který je zajištěn podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky a který podal žádost o udělení mezinárodní ochrany, rozhodne ministerstvo o zajištění do 5 pracovních dnů ode dne podání této žádosti. Je-li rozhodnuto o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany poté, co bylo ukončeno zajištění podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky, k uplynulé době zajištění podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky se nepřihlíží.

(5) Ministerstvo v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění, kterou lze prodloužit, a to i opakovaně, nejdéle na 180 dnů, jde-li o osoby podle odstavce 2, nejdéle na 90 dnů.

(6) V řízení o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany a v řízení o prodloužení doby trvání jeho zajištění je vydání rozhodnutí prvním úkonem; rozklad, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné. V rozhodnutí ministerstvo poučí žadatele o udělení mezinárodní ochrany o možnosti a způsobu podání žaloby proti danému rozhodnutí a návrhu na ustanovení zástupce pro řízení o žalobě proti rozhodnutí; ustanovení § 22, 24 a 24a se použijí obdobně.

§ 46b

(1) Pro účely tohoto zákona se útěkem rozumí jednání žadatele o udělení mezinárodní ochrany, kdy nezůstává k dispozici ministerstvu nebo policii zejména pro účely vedení řízení podle tohoto zákona nebo zákona o pobytu cizinců na území České republiky.

(2) Rizikem útěku se pro účely tohoto zákona rozumí existence skutečností, na základě kterých je možné se domnívat, že žadatel o udělení mezinárodní ochrany může utéct, zejména pokud

a) neoprávněně vstoupil na území jiného členského státu nebo se o to pokusil, a to i překročením hranic se třetími státy,
b) se vyhnul již dříve přemístění nebo návratu,
c) se pokusil o útěk,
d) vyjádřil úmysl nerespektovat rozhodnutí o přemístění nebo rozhodnutí o návratu, anebo je takový úmysl zjevný z jeho jednání,
e) bylo mu jiným státem vydáno rozhodnutí o návratu,
f) nerespektuje nebo v minulosti nerespektoval rozhodnutí o návratu se stanovenou dobou k vycestování, nebo zákaz vstupu,
g) nespolupracuje nebo nespolupracoval během řízení souvisejících s jeho neoprávněným pobytem na území nebo během řízení ve věci mezinárodní ochrany, včetně řízení o žalobě,
h) používá nebo v minulosti použil padělané nebo pozměněné cestovní doklady, povolení k pobytu, víza nebo jiné doklady osvědčující podmínky vstupu, nebo cestovní doklady, povolení k pobytu, víza nebo jiné doklady osvědčující podmínky vstupu zničil,
i) používá nebo v minulosti používal jiná jména a příjmení s úmyslem uvést orgány veřejné moci v omyl nebo poskytl další nepravdivé informace, nebo
j) odmítl poskytnout biometrické údaje.

§ 46c

(1) Ministerstvo po dobu platnosti rozhodnutí o zajištění a o prodloužení doby trvání zajištění zkoumá, zda důvody zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany trvají.

(2) Pomine-li důvod zajištění, ale jsou-li v průběhu dosavadního zajištění zjištěny nové skutečnosti odůvodňující zajištění z jiného důvodu, vydá ministerstvo nové rozhodnutí o zajištění. Oznámením nového rozhodnutí o zajištění, o prodloužení doby trvání zajištění nebo rozhodnutí o zajištění podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky se dosavadní rozhodnutí o zajištění ruší. Oznámením nového rozhodnutí o zajištění se doba zajištění nepřerušuje ani nestaví.

(3) Zajištění podle tohoto zákona musí být bez zbytečného odkladu bez rozhodnutí ukončeno a platnost rozhodnutí, na základě kterého je cizinec zajištěn, zaniká,

a) zanikl-li důvod zajištění a není-li vydáno nové rozhodnutí o zajištění podle odstavce 2,
b) uplynula-li lhůta stanovená v rozhodnutí o zajištění nebo o prodloužení zajištění,

c) nerozhodne-li soud o žalobě proti rozhodnutí o zajištění nebo o prodloužení doby trvání zajištění ve lhůtách podle § 46e odst. 3,

d) rozhodne-li soud o zrušení rozhodnutí o zajištění v plném rozsahu nebo rozhodnutí o prodloužení doby trvání zajištění; povinnost propustit žadatele o udělení mezinárodní ochrany vzniká vyhlášením zrušujícího rozsudku, nebo

e) byla-li žadateli o udělení mezinárodní ochrany udělena mezinárodní ochrana.

§ 46d

(1) Pro účely zajištění se osoba zajištěná podle § 46a považuje za žadatele o udělení mezinárodní ochrany i po

a) uplynutí lhůty pro podání žaloby proti rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany, a to do okamžiku, než bude ministerstvem zjištěno, zda žaloba proti rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany, popřípadě i s návrhem na přiznání odkladného účinku, byla podána, avšak nejdéle 10 pracovních dnů, nebo

b) rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany nebo o nepřiznání odkladného účinku žaloby do doby, než policie rozhodne o případném zajištění podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky, avšak nejdéle 5 pracovních dnů.

(2) Pro účely zajištění podle § 46a odst. 1 písm. d) a § 46a odst. 2 písm. b) se osoba, která má být přemístěna, považuje za žadatele o udělení mezinárodní ochrany až do provedení přemístění.

§ 46e

(1) Proti rozhodnutí ministerstva o zajištění a o prodloužení doby trvání zajištění lze podat ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí žalobu, a to zpravidla prostřednictvím ministerstva, nebo u krajského soudu, v jehož obvodu je žadatel o udělení mezinárodní ochrany v den podání žaloby hlášen k pobytu.

(2) Je-li žaloba podána prostřednictvím ministerstva, ministerstvo předloží soudu žalobu, vyjádření k žalobě a správní spis do 5 pracovních dnů ode dne doručení žaloby. Je-li žaloba podána u příslušného soudu, vyžádá si soud správní spis a vyjádření k žalobě a informuje ministerstvo o datu podání žaloby. Ministerstvo předloží soudu vyjádření k žalobě a správní spis do 5 pracovních dnů ode dne doručení vyžádání a zároveň doručí své vyjádření k žalobě žadateli o udělení mezinárodní ochrany nebo jeho zástupci.

(3) Soud o žalobě rozhodne do 15 dnů, a ve výjimečných případech do 21 dnů, ode dne zahájení řízení podle soudního řádu správního. Soud nařídí k projednání věci jednání, navrhne-li to účastník řízení nejpozději do 5 dnů ode dne zahájení řízení nebo je-li to nezbytné; o tom musí být žadatel o udělení mezinárodní ochrany v rozhodnutí ministerstva poučen. Rozhodne-li soud o zrušení napadeného rozhodnutí, vyrozumí o tom ministerstvo bezprostředně po vyhlášení rozsudku. Namísto zrušení rozhodnutí o zajištění, o prodloužení doby trvání zajištění nebo o nepropuštění ze zajištění může soud i bez návrhu zkrátit dobu trvání zajištění a není při tom vázán žalobními body.

§ 46f

Žádost o propuštění ze zajištění

(1) Ministerstvo při předání rozhodnutí o zajištění a o prodloužení doby trvání zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany poučí o jeho právu požádat o propuštění ze zajištění. Žádost o propuštění ze zajištění je žadatel o udělení mezinárodní ochrany oprávněn podat ministerstvu nejdříve po uplynutí 15 dnů ode dne nabytí právní moci posledního rozhodnutí ministerstva nebo soudu týkajícího se zajištění, podle toho, které rozhodnutí nabylo právní moci později; to platí i pro podání opakované žádosti o propuštění ze zajištění. Podá-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany žádost o propuštění ze zajištění dříve, než je oprávněn, začíná lhůta pro rozhodnutí ministerstva běžet až první den, kdy by žádost mohla být podána. Je-li podán jiný podnět na propuštění ze zajištění, má se za to, že jde o žádost o propuštění za zajištění.

(2) Žadatel o udělení mezinárodní ochrany je v žádosti o propuštění ze zajištění povinen uvést veškeré rozhodné skutečnosti, kterých se dovolává, a označit důkazy. Ministerstvo nevyzývá k odstranění vad žádosti. Ministerstvo zkoumá, zda trvají důvody, pro které byl žadatel o udělení mezinárodní ochrany zajištěn, popřípadě pro které byla doba zajištění prodloužena, nebo zda jsou splněny podmínky pro uložení zvláštního opatření za účelem vycestování. O žádosti ministerstvo rozhodne do 10 pracovních dní.

(3) Rozklad, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné. Ministerstvo žadatele o udělení mezinárodní ochrany poučí o právu podat žalobu proti rozhodnutí o nepropuštění ze zajištění; ustanovení § 22, 24 a 24a se použijí obdobně.

(4) Proti rozhodnutí ministerstva o nepropuštění ze zajištění lze podat ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí žalobu, a to prostřednictvím ministerstva, nebo u krajského soudu, v jehož obvodu je žadatel o udělení mezinárodní ochrany v den podání žaloby hlášen k pobytu.

(5) Je-li žaloba podána prostřednictvím ministerstva, ministerstvo předloží soudu žalobu, vyjádření k žalobě a správní spis do 7 pracovních dnů ode dne doručení žaloby. Je-li žaloba podána u příslušného soudu, vyžádá si soud správní spis a vyjádření k žalobě a informuje ministerstvo o datu podání žaloby. Ministerstvo předloží soudu vyjádření k žalobě a správní spis do 7 pracovních dnů ode dne doručení vyžádání a zároveň doručí své vyjádření k žalobě žadateli o udělení mezinárodní ochrany nebo jeho zástupci.

(6) Soud o žalobě rozhodne do 21 dnů ode dne zahájení řízení podle soudního řádu správního. Soud nařídí k projednání věci jednání, navrhne-li to účastník řízení nejpozději do 5 dnů ode dne zahájení řízení nebo je-li to nezbytné; o tom musí být žadatel o udělení mezinárodní ochrany v rozhodnutí ministerstva poučen. Rozhodne-li soud o zrušení napadeného rozhodnutí, vyrozumí o tom ministerstvo bezprostředně po vyhlášení rozsudku. Soud může i bez návrhu rozhodnout i o zkrácení doby trvání zajištění a není při tom vázán žalobními body.

§ 47

Zvláštní opatření

(1) Zvláštním opatřením se rozumí rozhodnutím ministerstva uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany

a) zdržovat se v přijímacím nebo pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo

b) osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené.

(2) Ministerstvo může rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k dosažení cíle namísto zajištění.

(3) Ministerstvo v rozhodnutí o uložení zvláštního opatření stanoví způsob výkonu zvláštního opatření a jeho délku, kterou lze prodloužit, a to i opakovaně. Rozklad, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné; ustanovení § 46f se nepoužije, ustanovení § 46c se použije přiměřeně.

(4) Ministerstvo po dobu platnosti rozhodnutí o uložení zvláštního opatření a o prodloužení zvláštního opatření zkoumá, zda důvody pro uložení zvláštního opatření trvají.

(5) Žadatel o udělení mezinárodní ochrany je povinen strpět uložení zvláštního opatření.

(6) Kontrolu dodržování zvláštního opatření provádí ministerstvo; na tuto kontrolu se kontrolní řád nevztahuje.

§ 47a

Omezení svobody pohybu

(1) Ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout, že je žadatel o udělení mezinárodní ochrany povinen zdržovat se až po dobu, po kterou je v postavení žadatele o udělení mezinárodní ochrany, v určeném azylovém zařízení, a to z důvodu veřejného pořádku nebo existuje-li riziko útěku, jde-li o

a) žadatele o udělení mezinárodní ochrany, který je povinen být přítomen v jiném členském státě,

b) žadatele o udělení mezinárodní ochrany, který byl přemístěn na území poté, co porušil povinnost být přítomen na území, nebo

c) rodiče nebo osobu, která odpovídá za nezletilého žadatele o udělení mezinárodní ochrany, kteří žádost o udělení mezinárodní ochrany podali v zařízení pro zajištění cizinců, a není-li vydáno rozhodnutí o zajištění nebo bylo-li zajištění ukončeno.

(2) Není-li vydáno rozhodnutí o zajištění nebo bylo-li zajištění ukončeno a žádost o udělení mezinárodní ochrany je posuzována v azylovém řízení na hranicích, ministerstvo v návaznosti na čl. 54 odst. 1 a 2 azylového procedurálního nařízení rozhodne, že žadatel o udělení mezinárodní ochrany je povinen se zdržovat v určeném azylovém zařízení.

(3) Je-li vydáno rozhodnutí podle odstavce 1 nebo 2, anebo existuje-li riziko útěku, ministerstvo v případě nutnosti může dále rozhodnout, že je žadatel o udělení mezinárodní ochrany povinen osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené; tuto povinnost může ministerstvo uvést i ve výrokové části rozhodnutí podle odstavce 1 nebo 2.

(4) Žadatel o udělení mezinárodní ochrany je oprávněn opouštět azylové zařízení pouze mimo dobu nočního klidu stanovenou ubytovacím řádem, pouze se zavazadly, jejichž velikost nevede k podezření o riziku útěku, a je povinen se do azylového zařízení vrátit ten samý den mimo dobu nočního klidu.

(5) V případě porušení povinnosti podle odstavců 1 až 4 je policie oprávněna omezit osobní svobodu žadatele o udělení mezinárodní ochrany a zároveň jej dopravit do zařízení určeného ministerstvem.

(6) Je-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany předvolán k orgánu veřejné moci, je povinen termín předvolání oznámit provozovateli.

(7) V rozhodnutí ministerstvo žadatele o udělení mezinárodní ochrany poučí o důsledcích nedodržení povinnosti stanovené rozhodnutím podle odstavců 1 až 3; ustanovení § 22, 24 a 24a se použijí obdobně.

(8) Je-li rozhodnutí o omezení svobody pohybu součástí jiného rozhodnutí ministerstva, použijí se ustanovení o opravných prostředcích týkající se příslušného rozhodnutí ministerstva obdobně.

(9) Je-li rozhodnuto o omezení svobody pohybu samostatným rozhodnutím, je vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení. Rozklad, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné; ustanovení § 46f se nepoužije, ustanovení § 46c se použije přiměřeně. Ve věci podání žaloby proti tomuto rozhodnutí a řízení o ní se postupuje podle soudního řádu správního.

(10) Ministerstvo postupuje podle odstavců 1 až 9 obdobně, jde-li o postup podle nařízení o návratu z hranice. Rozhodnutí o povinnosti zdržovat se v azylovém zařízení je platné, i po dobu, po kterou se postupuje podle nařízení o návratu z hranice.

§ 48

Žadatel o udělení mezinárodní ochrany je povinen

a) dodržovat ubytovací řád pro azylová zařízení,

b) dodržovat hygienické předpisy v ubytovacích prostorách azylového zařízení a podílet se v prostorách azylového zařízení na udržování hygienického standardu stanoveného ubytovacím řádem,

c) plnit v azylovém zařízení příkazy a pokyny policie nebo ministerstva vydané při zajišťování úkolů podle tohoto zákona,

d) šetřit majetek azylového zařízení a ostatních ubytovaných a

e) strpět zdravotní prohlídku, je-li to třeba pro ochranu veřejného zdraví[33]).

§ 49

Žadatel o udělení mezinárodní ochrany je povinen

a) prokazovat průkazem žadatele o udělení mezinárodní ochrany (§ 57) příslušným orgánům svou totožnost či jiné skutečnosti zapsané v tomto průkazu,

b) chránit průkaz žadatele o udělení mezinárodní ochrany před poškozením, zničením, ztrátou, odcizením či zneužitím; v případě, že tyto okolnosti nastaly, hlásit je neprodleně policii,

c) odevzdat průkaz žadatele o udělení mezinárodní ochrany, který je neplatný (§ 58).

§ 49a

(1) Žadatel o udělení mezinárodní ochrany je povinen v průběhu řízení poskytovat ministerstvu nezbytnou součinnost a uvádět pravdivé a úplné informace nezbytné pro zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

(2) Žadatel o udělení mezinárodní ochrany není oprávněn po dobu řízení o udělení mezinárodní ochrany opustit území.

Díl 2
Práva a povinnosti azylantů

§ 50a

Ministerstvo poskytne azylantovi, který byl po celou dobu řízení ve věci mezinárodní ochrany hlášen k pobytu v azylovém zařízení, na jeho písemnou žádost podanou nejpozději do 5 pracovních dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o udělení azylu jednorázový finanční příspěvek ve výši životního minima[9]) osoby a společně s ní posuzovaných osob; ministerstvo tento příspěvek neposkytne, je-li azylant zároveň držitelem povolení k pobytu podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky, nebo jde-li o dítě narozené na území azylantovi po udělení azylu.

Povinnosti azylanta

§ 51

Azylant je povinen oznamovat ministerstvu skutečnosti významné pro zachování azylu, například udělení státního občanství České republiky.

§ 52

Azylant je povinen

a) chránit průkaz o povolení k pobytu a cestovní doklad před poškozením, zničením, ztrátou, odcizením nebo zneužitím; v případě, že některá z těchto okolností nastala, je povinen neprodleně je hlásit ministerstvu,
b) průkazem o povolení k pobytu prokazovat příslušným orgánům svou totožnost či jiné skutečnosti zapsané v průkazu na základě zákona,
c) požádat ministerstvo neprodleně o vydání nového průkazu o povolení k pobytu, pozbyl-li dosavadní průkaz svou platnost,
d) požádat ministerstvo o prodloužení doby platnosti průkazu o povolení k pobytu ve lhůtě 60 dnů před uplynutím doby platnosti. V případě, že podání žádosti ve stanovené lhůtě zabrání důvody na vůli azylanta nezávislé, je azylant povinen tuto žádost podat do 15 pracovních dnů po zániku těchto důvodů,
e) odevzdat průkaz o povolení k pobytu a cestovní doklad ministerstvu v případě ukončení poskytování azylu; v případě zániku azylu z důvodu podle § 18 odst. 1 písm. a) má tuto povinnost ten, komu azylant průkaz předal, nebo ten, kdo tento průkaz nalezl,
f) odevzdat ministerstvu

    1. neplatný doklad a
    2. při předání průkazu o povolení k pobytu podle tohoto zákona průkaz o povolení k pobytu, má-li ke dni nabytí právní moci rozhodnutí o udělení azylu zároveň povolen trvalý pobyt na území podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky,

g) písemně oznámit ministerstvu pobyt mimo území delší než 90 dnů,
h) strpět po převzetí rozhodnutí o udělení azylu, za účelem vydání průkazu o povolení k pobytu, pořízení biometrických údajů a jeho podpisu, který je určen k dalšímu digitálnímu zpracování; podpis se nepořídí, pokud azylantovi v jeho provedení brání těžko překonatelná překážka. Azy-

lant je povinen ve lhůtě stanovené ministerstvem dostavit se na ministerstvo k převzetí průkazu o povolení k pobytu,

i) strpět aktuální pořízení biometrických údajů zvláštním technickým zařízením za účelem ověření pravosti průkazu o povolení k pobytu nebo ověřování totožnosti azylanta,

j) ve lhůtě stanovené ministerstvem, nejpozději však do 60 dnů ode dne pořízení biometrických údajů, jde-li o vydání průkazu o povolení k pobytu náhradou za průkaz poškozený, zničený, ztracený, odcizený nebo obsahuje-li nefunkční nosič dat, převzít nový průkaz o povolení k pobytu.

§ 53

Azylant je povinen strpět identifikační úkony podle § 45 odst. 6, jsou-li dány zákonné důvody pro odnětí azylu.

Díl 3
Práva a povinnosti osob požívajících doplňkové ochrany

§ 53a

(1) Ministerstvo poskytne osobě požívající doplňkové ochrany, která byla po celou dobu řízení ve věci mezinárodní ochrany hlášena k pobytu v azylovém zařízení, na její písemnou žádost podanou nejpozději do 5 pracovních dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o udělení doplňkové ochrany jednorázový finanční příspěvek ve výši životního minima[9]) osoby a společně s ní posuzovaných osob; ministerstvo tento příspěvek neposkytne, je-li osoba požívající doplňkové ochrany, která byla po celou dobu řízení ve věci mezinárodní ochrany hlášena k pobytu v azylovém zařízení, zároveň držitelem povolení k pobytu podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky nebo jde-li o dítě narozené na území osobě požívající doplňkové ochrany po udělení doplňkové ochrany.

(2) Osoba požívající doplňkové ochrany je povinna po převzetí rozhodnutí o udělení doplňkové ochrany nebo po převzetí rozhodnutí o prodloužení doplňkové ochrany za účelem vydání průkazu o povolení k pobytu se na výzvu osobně dostavit na ministerstvo ke zpracování údajů nezbytných pro vydání průkazu o povolení k pobytu, a to včetně pořízení biometrických údajů cizince a jeho podpisu, který je určen k jeho dalšímu digitálnímu zpracování; podpis se nepořídí, pokud cizinci v jeho provedení brání těžko překonatelná překážka.

(3) Osoba požívající doplňkové ochrany je povinna ve lhůtě stanovené ministerstvem dostavit se na ministerstvo k převzetí průkazu o povolení k pobytu.

§ 53b

Osoba požívající doplňkové ochrany je povinna

a) oznamovat ministerstvu skutečnosti významné pro zachování doplňkové ochrany,

b) chránit průkaz o povolení k pobytu a cestovní doklad před poškozením, zničením, ztrátou, odcizením nebo zneužitím; v případě, že některá z těchto okolností nastala, je povinna neprodleně je hlásit ministerstvu,

c) průkazem o povolení k pobytu prokazovat příslušným orgánům svou totožnost či jiné skutečnosti zapsané v průkazu na základě zákona,

d) odevzdat průkaz o povolení k pobytu a cestovní doklad ministerstvu v případě ukončení poskytování doplňkové ochrany. V případě zániku doplňkové ochrany z důvodu uvedeného v § 18 odst. 1 písm. a) má tuto povinnost ten, komu osoba požívající doplňkové ochrany průkaz předala, nebo ten, kdo tento průkaz nalezl,

e) odevzdat ministerstvu

1. neplatný doklad a
2. při předání průkazu o povolení k pobytu podle tohoto zákona průkaz o povolení k pobytu, má-li ke dni nabytí právní moci rozhodnutí o udělení doplňkové ochrany zároveň povolen trvalý pobyt na území podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky,

f) písemně oznámit ministerstvu pobyt mimo území delší než 90 dnů,

g) strpět identifikační úkony podle § 45 odst. 6, jsou-li dány zákonné důvody pro odnětí doplňkové ochrany,

h) strpět pořízení biometrických údajů za účelem vydání průkazu o povolení k pobytu a následné ověřování pravosti tohoto průkazu a ověřování totožnosti osoby požívající doplňkové ochrany porovnáním biometrických údajů zpracovaných v nosiči dat a biometrických údajů vedených v informačních systémech podle tohoto zákona, popřípadě biometrických údajů aktuálně pořízených prostřednictvím zvláštního technického zařízení,

i) strpět aktuální pořízení biometrických údajů zvláštním technickým zařízením za účelem ověření pravosti průkazu o povolení k pobytu nebo ověřování totožnosti osoby požívající doplňkové ochrany,

j) ve lhůtě stanovené ministerstvem, nejpozději však do 60 dnů ode dne pořízení biometrických údajů, jde-li o vydání průkazu o povolení k pobytu náhradou za průkaz poškozený, zničený, ztracený, odcizený nebo obsahuje-li nefunkční nosič dat, převzít nový průkaz o povolení k pobytu.

§ 53c

Osoba požívající doplňkové ochrany se pro účely zaměstnanosti považuje za osobu s trvalým pobytem na území.

Díl 4
Právní postavení azylanta nebo osoby požívající doplňkové ochrany jako dlouhodobě pobývajícího rezidenta v Evropské unii na území

§ 53d

(1) Ministerstvo azylantovi nebo osobě požívající doplňkové ochrany přizná právní postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta v Evropské unii na území[18]) (dále jen „rezident na území“), pokud o to písemně požádá a

a) splňuje podmínku 5 let nepřetržitého pobytu na území,

b) nenarušil závažným způsobem veřejný pořádek nebo neohrozil bezpečnost České republiky nebo jiného členského státu Evropské unie,

c) prokázal zajištění prostředků k pobytu na území ve výši odpovídající prostředkům vyžadovaným k povolení trvalého pobytu podle § 71 zákona o pobytu cizinců na území České republiky.

(2) Do požadované doby 5 let nepřetržitého pobytu na území se započítává doba pobytu na dlouhodobé vízum, na povolení k dlouhodobému nebo trvalému pobytu podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky a doba pobytu v postavení azylanta nebo osoby požívající doplňkové ochrany. Dále se započítává doba mezi dnem, kdy byly poskytnuty údaje k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany, na jejímž základě k udělení mezinárodní ochrany došlo, a dnem udělení povolení k pobytu podle čl. 24 kvalifikačního nařízení. Doba pobytu na území za účelem studia podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky se započítává jednou polovinou.

(3) Do požadované doby 5 let nepřetržitého pobytu se započítávají i období nepřítomnosti cizince, azylanta nebo osoby požívající doplňkové ochrany na území v průběhu doby pobytu podle odstavce 2 věty první, pokud tato jednotlivá období nepřítomnosti nepřesáhla 6 po sobě jdoucích měsíců a pokud ve svém souhrnu nepřesáhla 10 měsíců, a dále období nepřítomnosti na území, které nepřesáhlo 12 po sobě jdoucích měsíců, pokud byl cizinec, azylant nebo osoba požívající doplňkové ochrany pracovně vyslán do zahraničí. Nepřetržitost pobytu je dále zachována, pokud jedno období nepřítomnosti cizince, azylanta nebo osoby požívající doplňkové ochrany na území nebylo delší než 12 po sobě jdoucích měsíců ze závažných důvodů, zejména jde-li o těhotenství, narození dítěte, závažné onemocnění, studium nebo odborné školení, přičemž toto období se do požadované doby 5 let nepřetržitého pobytu nezapočítává.

(4) Do požadované doby 5 let nepřetržitého pobytu se nezapočítává doba, po kterou byl cizinec, azylant nebo osoba požívající doplňkové ochrany na území vyslán zahraničním zaměstnavatelem nebo zahraniční právnickou nebo fyzickou osobou, a dále doba, po kterou cizinec na území pobýval za účelem zaměstnání závislého na střídání ročního období nebo vypomáhal s domácími pracemi za stravu, ubytování a kapesné určené k uspokojování jeho základních sociálních, kulturních nebo vzdělávacích potřeb (au pair).

(5) Je-li azylant nebo osoba požívající doplňkové ochrany zastižena v jiném členském státě jako neoprávněně pobývající, k již uplynulé požadované době nepřetržitého pobytu se nepřihlíží; to neplatí, pokud azylant nebo osoba požívající doplňkové ochrany prokáže, že důvodem neoprávněného pobytu byly důvody na jeho vůli nezávislé.

§ 53e

(1) Ministerstvo zruší rozhodnutí o přiznání právního postavení rezidenta na území, pokud

a) rezident na území závažným způsobem narušil veřejný pořádek nebo ohrozil bezpečnost státu,

b) jiný členský stát Evropské unie rozhodl o ukončení přechodného pobytu rezidenta na svém území z důvodu závažného porušení veřejného pořádku,

c) rezident pobýval mimo území členských států Evropské unie nepřetržitě po dobu delší než 12 měsíců, pokud nebyla odůvodněna závažnými důvody, zejména těhotenstvím a narozením dítěte, závažným onemocněním, studiem nebo odborným školením anebo pracovním vysláním do zahraničí, nebo

d) rezident pobýval mimo území nepřetržitě po dobu delší než 6 let.

(2) Právní postavení rezidenta na území zaniká odnětím nebo neprodloužením azylu podle čl. 14 odst. 1 písm. b) nebo c) kvalifikačního nařízení, odnětím nebo neprodloužením doplňkové ochrany podle čl. 19 odst. 1 písm. b) nebo c) kvalifikačního nařízení.

(3) Došlo-li k zániku, neprodloužení nebo odnětí azylu nebo doplňkové ochrany a právní postavení rezidenta na území trvá, je rezident oprávněn trvale pobývat na území podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky.

§ 53f

(1) Ministerstvo na žádost jiného členského státu Evropské unie sdělí v souvislosti s rozhodováním o vyhoštění cizince, kterému bylo přiznáno právní postavení rezidenta na území, do 1 měsíce ode dne doručení žádosti informaci, zda je rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany nadále platné.

(2) Ministerstvo na žádost jiného členského státu Evropské unie sdělí v souvislosti s vydáním průkazu o povolení k pobytu pro dlouhodobě pobývajícího rezidenta, kterému ministerstvo uvedlo do průkazu o povolení k pobytu záznam o udělené mezinárodní ochraně podle § 59 odst. 3 písm. d), do 1 měsíce ode dne doručení žádosti informaci, zda je rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany nadále platné.

Díl 5
Dobrovolný návrat a povinnosti jiných osob

§ 54a

Dobrovolný návrat

(1) Ministerstvo může zajistit úhradu nákladů spojených s dobrovolným návratem

a) žadatele o udělení mezinárodní ochrany, který vzal svou žádost o udělení mezinárodní ochrany nebo žalobu proti rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany zpět, nebo cizince, který vzal zpět kasační stížnost, a to na základě jeho písemné žádosti podané do 15 dnů ode dne zpětvzetí, nebo

b) cizince nebo žadatele o udělení mezinárodní ochrany na základě jeho písemné žádosti podané do 15 dnů od zániku mezinárodní ochrany nebo ode dne nabytí právní moci rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany nebo rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany nebo o kasační stížnosti nebo o nepřiznání odkladného účinku žaloby nebo kasační stížnosti

do státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství státu posledního trvalého bydliště. V případě hodném zvláštního zřetele může ministerstvo zajistit úhradu nákladů spojených s dobrovolným návratem i do jiného státu, který není členským státem Evropské unie nebo státem vázaným přímo použitelným předpisem Evropské unie.

(2) Na cizince, který podal žádost o dobrovolný návrat, se pro účely poskytování zdravotních služeb, ubytování, stravy a jiných nezbytných služeb hledí jako na žadatele o udělení mezinárodní ochrany, a to do doby vycestování nebo do doby oznámení ministerstva o tom, že ministerstvo nezajistí úhradu nákladů spojených s jeho dobrovolným návratem.

(3) Žádost o dobrovolný návrat je žadatel o udělení mezinárodní ochrany oprávněn podat a ministerstvo může zajistit úhradu nákladů spojených s dobrovolným návratem i před nabytím právní moci

rozhodnutí ministerstva nebo soudů uvedených v odstavci 1 za podmínky, že spolu se žádostí předloží i doklad o tom, že vzal žalobu nebo kasační stížnost zpět.

(4) Policie dopraví zajištěného žadatele o udělení mezinárodní ochrany při provádění dobrovolného návratu na hraniční přechod určený ministerstvem nebo v případě nutnosti zpět do přijímacího střediska nebo zařízení pro zajištění cizinců, kde je zajištění vykonáváno. Náklady spojené s dopravou podle věty první hradí ministerstvo. Policie může po dobu dopravy podle věty první omezit osobní svobodu a svobodu pohybu žadatele o udělení mezinárodní ochrany.

Povinnosti jiných osob

§ 55

Právnické nebo fyzické osoby, které žadatele o udělení mezinárodní ochrany pozvaly postupem stanoveným zvláštním právním předpisem[4]) na území, jsou povinny hradit náklady spojené s pobytem tohoto žadatele, pokud žadatel o udělení mezinárodní ochrany tyto náklady nehradí sám podle § 42 odst. 4, s výjimkou nákladů uvedených v § 88.

§ 56

Každý, kdo nalezne průkaz žadatele o udělení mezinárodní ochrany, průkaz o povolení k pobytu nebo cestovní doklad, je povinen jej neprodleně odevzdat ministerstvu nebo kterékoli služebně policie.

§ 56a

(1) Letecká společnost nesmí na území České republiky přepravit cizince, který nemá cestovní doklad.

(2) Letecká společnost, která na území České republiky přepravila cizince podle odstavce 1, je povinna tohoto cizince dopravit z území České republiky v případě, že rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany, kterým nebyla mezinárodní ochrana udělena, bylo vydáno v azylovém řízení na hranicích.

§ 56b

Poskytovatel lůžkové péče, u kterého je hospitalizován cizinec, je povinen umožnit ministerstvu činit nezbytné úkony v souvislosti s řízením o udělení mezinárodní ochrany, pokud splnění této povinnosti nebrání jiný právní předpis. Ministerstvo nahradí poskytovateli zdravotních služeb majetkovou újmu vzniklou v důsledku plnění povinnosti podle předchozí věty. Právo na náhradu majetkové újmy musí být uplatněno nejpozději do 30 dnů ode dne jejího vzniku, jinak zaniká. Nedojde-li k dohodě, o náhradě a její výši rozhoduje soud.

§ 56c

Obecní úřad obce s rozšířenou působností zajistí, aby příslušný zaměstnanec nebyl při výkonu funkce opatrovníka ustanoven pro více než třicet nezletilých žadatelů o udělení mezinárodní ochrany bez doprovodu současně.

§ 56d

Orgány veřejné moci nesdělí žádným způsobem informace jakkoli se vztahující k řízení podle tohoto zákona, žadateli o udělení mezinárodní ochrany, azylantovi nebo osobě požívající doplňkové ochrany a nezíská informace o žadateli o udělení mezinárodní ochrany, azylantovi nebo osobě požívající doplňkové ochrany od údajných původců pronásledování nebo vážné újmy; povinnost spolupráce mezi orgány veřejné moci České republiky a plnění povinností podle tohoto zákona tím nejsou dotčeny.

HLAVA VII
PRŮKAZ ŽADATELE O UDĚLENÍ MEZINÁRODNÍ OCHRANY, PRŮKAZ O POVOLENÍ K POBYTU A CESTOVNÍ DOKLADY

Díl 1
Průkaz žadatele o udělení mezinárodní ochrany

§ 57

(1) Průkaz žadatele o udělení mezinárodní ochrany je veřejnou listinou vydávanou ministerstvem, kterou se prokazuje totožnost jeho držitele a oprávněnost jeho setrvání na území.

(2) Dobu platnosti průkazu žadatele o udělení mezinárodní ochrany stanoví ministerstvo. Dobu platnosti průkazu žadatele o udělení mezinárodní ochrany lze opakovaně prodlužovat. K prodloužení doby platnosti, provedení změn nebo doplnění údajů zapisovaných do průkazu žadatele o udělení mezinárodní ochrany je nutná osobní účast žadatele o udělení mezinárodní ochrany; osobní účast žadatele o udělení mezinárodní ochrany se nevyžaduje v případě hodném zvláštního zřetele. Žadatel o udělení mezinárodní ochrany je povinen při prodloužení doby platnosti průkazu žadatele o udělení mezinárodní ochrany po vydání rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany ministerstvu doložit, že podal žalobu proti tomuto rozhodnutí s návrhem na přiznání odkladného účinku, nemá-li jej podání žaloby podle tohoto zákona.

(3) Ministerstvo stanoví vyhláškou vzor průkazu žadatele o udělení mezinárodní ochrany.

§ 58

Neplatnost průkazu žadatele o udělení mezinárodní ochrany

(1) Průkaz žadatele o udělení mezinárodní ochrany pozbývá platnosti, jestliže

a) uplynula doba platnosti v něm uvedená,

b) byla ohlášena jeho ztráta nebo odcizení,

c) jeho držitel zemřel nebo byl prohlášen za mrtvého,

d) jeho držitel již není žadatelem o udělení mezinárodní ochrany podle § 2 odst. 1 písm. b); to neplatí, byl-li v tomto průkazu učiněn záznam podle § 65 odst. 2,

e) jeho držitel podstatně změnil svou podobu,

f) je poškozen tak, že zápisy v něm uvedené jsou nečitelné nebo je vážně porušena jeho celistvost, nebo

g) obsahuje neoprávněně provedené změny.

(2) Trvají-li důvody pro vydání průkazu žadatele o udělení mezinárodní ochrany, ministerstvo v případech podle odstavce 1 vydá průkaz nový. V případě podle odstavce 1 písm. a) ministerstvo záznamem do průkazu žadatele o udělení mezinárodní ochrany prodlouží dobu platnosti v průkazu uvedenou.

Díl 2
Průkaz o povolení k pobytu

§ 59
Průkaz o povolení k pobytu

(1) Průkaz o povolení k pobytu je veřejnou listinou vydávanou azylantovi a osobě požívající doplňkové ochrany.

(2) Průkaz o povolení k pobytu se vydává jako samostatný doklad obsahující nosič dat s biometrickými údaji, jimiž jsou údaje o zobrazení obličeje a údaje o otiscích prstů. Jde-li o azylanta nebo osobu požívající doplňkové ochrany mladší 6 let, pokud přímo použitelný předpis Evropské unie[15]) nestanoví odlišnou věkovou hranici, nebo azylanta nebo osobu požívající doplňkové ochrany, u nichž je fyzicky nemožné pořídit otisky prstů rukou, vydá se průkaz o povolení k pobytu, v němž jsou z biometrických údajů zpracovány pouze údaje o zobrazení obličeje. V nosiči dat je v tomto případě uveden údaj, že nosič dat neobsahuje otisky prstů rukou azylanta nebo osoby požívající doplňkové ochrany.

(3) Průkaz o povolení k pobytu obsahuje údaje stanovené přímo použitelným předpisem Evropské unie[15]) a dále

a) rodné číslo,
b) záznam o omezení svéprávnosti,
c) digitální zpracování podpisu azylanta nebo osoby požívající doplňkové ochrany,
d) u rezidenta na území záznam „Mezinárodní ochrana udělena CZE dne [datum]“[18]),
e) u rezidenta na území záznam „povolení k pobytu pro dlouhodobě pobývajícího rezidenta – EU“[18]),
f) záznam podle odstavce 4 a
g) záznam o platném povolení k trvalému pobytu podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky, byl-li držitel průkazu osobou s platným povolením k trvalému pobytu v době, kdy nabylo právní moci rozhodnutí o udělení mezinárodní ochrany.

(4) Jméno, popřípadě jména, a příjmení azylanta nebo osoby požívající doplňkové ochrany se v průkazu o povolení k pobytu uvedou podle tvaru uvedeného latinkou v cestovním dokladu. Pokud byl azylantovi nebo osobě požívající doplňkové ochrany vydán matričním úřadem České republiky rodný nebo oddací list znějící na jméno, popřípadě jména, a příjmení v jiném tvaru, vyznačí ministerstvo tuto skutečnost formou záznamu v průkazu o povolení k pobytu včetně uvedení jména, popřípadě jmen, a příjmení ve tvaru uvedeném v rodném a oddacím listu.

(5) Ministerstvo pořídí biometrické údaje azylanta nebo osoby požívající doplňkové ochrany a jejich podpis určený k dalšímu digitálnímu zpracování; podpis se nepořídí, pokud azylantovi nebo osobě požívající doplňkové ochrany v jeho provedení brání těžko překonatelná překážka. Současně zpracuje s využitím údajů, které jsou o azylantovi nebo osobě požívající doplňkové ochrany vede-

né v informačních systémech podle tohoto zákona, protokol, který obsahuje údaje nezbytné pro vydání průkazu o povolení k pobytu.

(6) Při předání průkazu o povolení k pobytu ministerstvo azylanta nebo osobu požívající doplňkové ochrany prokazatelně poučí o podmínkách užívání průkazu tak, aby nedošlo k jeho poškození nebo zneužití. Při předání průkazu o povolení k pobytu ministerstvo na žádost azylanta nebo osoby požívající doplňkové ochrany ověří správnost osobních údajů uvedených ve vydávaném průkazu o povolení k pobytu, funkčnost nosiče dat s biometrickými údaji a správnost v něm zpracovávaných biometrických údajů. Funkčnost nosiče dat a správnost v něm zpracovaných biometrických údajů se ověřuje pomocí technického zařízení umožňujícího srovnání aktuálně zobrazených biometrických údajů cizince s biometrickými údaji zpracovanými v nosiči dat průkazu o povolení k pobytu. V případě zjištění nefunkčnosti nosiče dat s biometrickými údaji, popřípadě zjištění nesprávnosti v něm zpracovaných osobních údajů, nebo v případě zjištění nesprávnosti osobních údajů zpracovaných v průkazu o povolení k pobytu, se azylantovi nebo osobě požívající doplňkové ochrany vydá nový průkaz o povolení k pobytu.

(7) Držitel průkazu o povolení k pobytu je oprávněn požádat ministerstvo o ověření funkčnosti nosiče dat a správnosti v něm zpracovaných biometrických údajů. V případě zjištění nefunkčnosti nosiče dat s biometrickými údaji, popřípadě zjištění nesprávnosti v něm zpracovaných osobních údajů, nebo v případě zjištění nesprávnosti osobních údajů zpracovaných v průkazu o povolení k pobytu, se azylantovi nebo osobě požívající doplňkové ochrany vydá nový průkaz o povolení k pobytu; vydání nového průkazu v tomto případě podléhá správnímu poplatku pouze tehdy, pokud nefunkčnost nosiče dat s biometrickými údaji byla způsobena okolnostmi, o nichž azylant nebo osoba požívající doplňkové ochrany prokazatelně věděli, že mohou způsobit poškození nebo nefunkčnost nosiče dat s biometrickými údaji.

(8) Biometrické údaje lze využívat výlučně pro ověřování pravosti průkazu o povolení k pobytu a ověření totožnosti azylanta nebo osoby požívající doplňkové ochrany, a to porovnáním biometrických údajů zpracovaných v nosiči dat s údaji vedenými v informačních systémech podle tohoto zákona o uvedených subjektech údajů nebo porovnáním biometrických údajů zpracovaných v nosiči dat s aktuálně zobrazenými biometrickými údaji azylanta nebo osoby požívající doplňkové ochrany pořízenými v průběhu prokazování totožnosti s pomocí technického zařízení.

(9) Pokud azylant nebo osoba požívající doplňkové ochrany nemůže pro účely ověření totožnosti předložit průkaz o povolení k pobytu, jehož je držitelem, popřípadě pokud nosič dat s biometrickými údaji v průkazu o povolení k pobytu není funkční, provede se ověření totožnosti pořízením otisků prstů azylanta nebo osoby požívající doplňkové ochrany a jejich porovnáním s biometrickými údaji vedenými pro tyto účely v informačních systémech podle tohoto zákona.

(10) Ministerstvo právním předpisem stanoví

a) technické podmínky a postup při pořizování biometrických údajů a podpisu azylanta nebo osoby požívající doplňkové ochrany a způsob provedení podpisu pro účely vydání průkazu o povolení k pobytu,

b) vzor tiskopisu protokolu podle odstavce 5 a podmínky jeho zpracování.

§ 59a

(1) Doba platnosti průkazu o povolení k pobytu je shodná s dobou, po kterou je azylantovi nebo osobě požívající doplňkové ochrany povolen pobyt na území.

(2) Průkaz o povolení k pobytu vydá a jeho platnost prodlužuje ministerstvo.

§ 59b

(1) Prodloužení platnosti průkazu o povolení k pobytu se provádí vydáním nového průkazu. K žádosti o prodloužení doby platnosti průkazu o povolení k pobytu jsou azylant nebo osoba požívající doplňkové ochrany povinni předložit cestovní doklad, jsou-li jeho držitelem, a dosavadní průkaz o povolení k pobytu.

(2) Azylant nebo osoba požívající doplňkové ochrany, kteří žádají o vydání průkazu o povolení k pobytu náhradou za průkaz ztracený, zničený, odcizený anebo poškozený nebo z důvodu skončení jeho platnosti podle § 60, jsou povinni předložit cestovní doklad, jsou-li jeho držitelem, a průkaz o povolení k pobytu.

(3) Azylant nebo osoba požívající doplňkové ochrany, kteří žádají o provedení změny v průkazu o povolení k pobytu, jsou povinni předložit cestovní doklad, jsou-li jeho držitelem, dosavadní průkaz o povolení k pobytu a doklad prokazující požadovanou změnu. Provedení změny v průkazu o povolení k pobytu se provádí vydáním nového průkazu o povolení k pobytu.

(4) Azylant nebo osoba požívající doplňkové ochrany uvedená v odstavcích 1 až 3 jsou povinni pro účely vydání nového průkazu o povolení k pobytu se na výzvu osobně dostavit na ministerstvo ke zpracování údajů nezbytných pro vydání průkazu o povolení k pobytu, a to včetně pořízení biometrických údajů azylanta nebo osoby požívající doplňkové ochrany a jejich podpisu, který je určen k jeho dalšímu digitálnímu zpracování; podpis se nepořídí, pokud azylantovi nebo osobě požívající doplňkové ochrany v jeho provedení brání těžko překonatelná překážka. Azylant nebo osoba požívající doplňkové ochrany jsou povinni ve lhůtě stanovené ministerstvem, nejpozději však do 60 dnů ode dne pořízení biometrických údajů, dostavit se na ministerstvo k převzetí průkazu o povolení k pobytu.

§ 59c

Vydávání průkazů o povolení k pobytu bez nosiče dat s biometrickými údaji

(1) Ministerstvo může vydávat průkazy o povolení k pobytu bez nosiče dat s biometrickými údaji, které neobsahují digitální zpracování podpisu azylanta nebo osoby požívající doplňkové ochrany, jestliže

a) došlo k technické závadě na zařízení zabezpečujícím zpracování údajů nezbytných pro vydání průkazu o povolení k pobytu obsahujícího nosič dat s biometrickými údaji anebo pořízení biometrických údajů a podpisu azylanta nebo osoby požívající doplňkové ochrany určeného k dalšímu digitálnímu zpracování, nebo na zařízení zabezpečujícím přenos údajů nezbytných pro výrobu průkazu o povolení k pobytu obsahujícího nosič dat s biometrickými údaji anebo na výrobní technologii, pokud tato technická závada trvá déle než 7 kalendářních dnů, nebo

b) v důsledku katastrofy nebo jiné mimořádné události nelze vydávat průkazy o povolení k pobytu obsahující nosič dat s biometrickými údaji.

(2) Průkazy o povolení k pobytu bez nosiče dat s biometrickými údaji se vydávají s dobou platnosti 6 měsíců.

(3) Pokud skutečnosti uvedené v odstavci 1 písm. a) a b) nastaly poté, kdy pro vydání průkazu o povolení k pobytu obsahujícího nosič dat s biometrickými údaji již byly pořízeny biometrické údaje azylanta nebo osoby požívající doplňkové ochrany a jejich podpisy určené k digitálnímu zpracová-

ní, vedou se tyto údaje v provozním informačním systému podle § 71 odst. 11 a poté, kdy uvedené skutečnosti pominou, jsou neprodleně využity pro vydání tohoto průkazu o povolení k pobytu.

(4) Pokud byl azylantovi nebo osobě požívající doplňkové ochrany vydán průkaz o povolení k pobytu bez nosiče dat s biometrickými údaji, jsou tito povinni se na výzvu osobně dostavit na ministerstvo ke zpracování údajů nezbytných pro vydání průkazu o povolení k pobytu, a to včetně pořízení biometrických údajů azylanta nebo osoby požívající doplňkové ochrany a jejich podpisu, který je určen k jeho dalšímu digitálnímu zpracování; výzvu ministerstvo azylantovi nebo osobě požívající doplňkové ochrany doručí neprodleně poté, kdy pominou důvody k vydání průkazu o povolení k pobytu podle odstavce 1.

(5) Průkaz o povolení k pobytu obsahující nosič dat s biometrickými údaji je azylantovi nebo osobě požívající doplňkové ochrany vydán nejpozději ke dni skončení platnosti průkazu o povolení k pobytu bez nosiče dat s biometrickými údaji. Vydání průkazu o povolení k pobytu podle věty první nepodléhá správnímu poplatku.

(6) K převzetí průkazu o povolení k pobytu obsahujícího nosič dat s biometrickými údaji vydaného namísto průkazu o povolení k pobytu bez nosiče dat s biometrickými údaji vyzve azylanta nebo osobu požívající doplňkové ochrany ministerstvo neprodleně po jeho dodání výrobcem tohoto dokladu. Převzetím průkazu o povolení k pobytu obsahujícího nosič dat s biometrickými údaji podle věty první zaniká platnost průkazu o povolení k pobytu bez nosiče dat s biometrickými údaji.

§ 60

Skončení platnosti průkazu o povolení k pobytu

Platnost průkazu o povolení k pobytu skončí, jestliže

a) nastane důvod uvedený v § 53e nebo § 58 odst. 1,
b) je vykonatelné rozhodnutí o odnětí azylu nebo doplňkové ochrany nebo o jejich neprodloužení,
c) zanikne azyl,
d) zanikne doplňková ochrana,
e) byl vydán azylantovi nebo osobě požívající doplňkové ochrany nový průkaz o povolení k pobytu,
f) nabylo právní moci rozhodnutí soudu o omezení svéprávnosti,
g) byl zrušen údaj o místu hlášeného pobytu azylanta nebo osoby požívající doplňkové ochrany na území; to neplatí, jde-li o rezidenta na území, který z důvodu pobytu na území jiného členského státu Evropské unie zrušil ubytování na území,
h) jeho držitel podstatně změnil svou podobu,
i) je poškozen tak, že zápisy v něm uvedené jsou nečitelné nebo je vážně porušena jeho celistvost,
j) obsahuje nesprávné údaje nebo neoprávněně provedené změny, nebo
k) obsahuje nefunkční nosič dat s biometrickými údaji.

Díl 4
Cestovní doklady

Cestovní doklad

§ 61

(1) Azylantovi vydá ministerstvo na žádost cestovní doklad podle mezinárodní smlouvy, který je veřejnou listinou. Osobě požívající doplňkové ochrany se na žádost vydá cizinecký pas, který je veřejnou listinou.

(2) Cestovní doklad se vydá ve lhůtě do 60 dnů ode dne podání žádosti.

(3) Cestovní doklad se osobě požívající mezinárodní ochrany vydává s dobou platnosti na 10 let, osobě požívající mezinárodní ochrany mladší 15 let s dobou platnosti na 5 let. Cestovní doklad je platný po dobu, po kterou je osoba azylantem nebo osobou požívající doplňkové ochrany; tuto dobu vyznačí ministerstvo záznamem v cestovním dokladu.

(4) Cestovní doklad je opatřen nosičem dat s biometrickými údaji, jimiž jsou údaje o zobrazení obličeje a údaje o otiscích prstů. Azylantovi nebo osobě požívající doplňkové ochrany mladším 12 let, pokud přímo použitelný předpis Evropské unie[9f]) nestanoví odlišnou věkovou hranici, nebo azylantovi nebo osobě požívající doplňkové ochrany, u nichž je fyzicky nemožné pořídit otisky prstů rukou, se vydá cestovní doklad s nosičem dat, v němž jsou z biometrických údajů zpracovány pouze údaje o zobrazení obličeje. V nosiči dat je v tomto případě uveden údaj, že nosič dat neobsahuje otisky prstů rukou.

(5) Cestovní doklad vydávaný podle odstavce 4 obsahuje strojově čitelnou zónu. Do strojově čitelné zóny se údaje zapisují v tomto pořadí: typ dokladu, kód vydávajícího státu, příjmení, jméno, popřípadě jména, cizince, číslo cestovního dokladu, státní občanství, datum narození, pohlaví, doba platnosti cestovního dokladu, rodné číslo a kontrolní číslice, které jsou vyjádřením vybraných údajů ve strojově čitelné zóně.

(6) Azylantovi nebo osobě požívající doplňkové ochrany se na jejich požádání ověří správnost osobních údajů uvedených ve vydávaném cestovním dokladu, funkčnost nosiče dat s biometrickými údaji a správnost v něm zpracovávaných biometrických údajů. Funkčnost nosiče dat a správnost v něm zpracovaných biometrických údajů se ověřuje pomocí technického zařízení umožňujícího srovnání aktuálně zobrazených biometrických údajů azylanta s biometrickými údaji zpracovanými v nosiči dat cestovního dokladu. Azylant nebo osoba požívající doplňkové ochrany má právo na vydání nového cestovního dokladu v případě

a) nefunkčnosti nosiče dat s biometrickými údaji, nebo
b) nesprávnosti osobních údajů zpracovaných v nosiči dat s biometrickými údaji nebo v cestovním dokladu.

§ 61a

(1) Biometrické údaje lze použít výlučně pro ověřování pravosti cestovního dokladu a ověření totožnosti azylanta nebo osoby požívající doplňkové ochrany pomocí osobních údajů zapsaných v cestovním dokladu, popřípadě porovnání biometrických údajů (§ 61 odst. 4) zpracovaných v nosiči dat prostřednictvím technického zařízení umožňujícího srovnání aktuálně zobrazených biome-

trických údajů azylanta nebo osoby požívající doplňkové ochrany s biometrickými údaji zpracovanými v nosiči dat cestovního dokladu.

(2) Držitel cestovního dokladu je oprávněn u kteréhokoliv orgánu příslušného k vydání tohoto cestovního dokladu nebo u diplomatické mise nebo konzulárního úřadu (dále jen „zastupitelský úřad"), s výjimkou konzulárního úřadu vedeného honorárním konzulárním úředníkem, požádat o ověření správnosti údajů v cestovním dokladu. V případě zjištění nefunkčnosti nosiče dat s biometrickými údaji, popřípadě zjištění nesprávnosti v něm zpracovaných osobních údajů, nebo v případě zjištění nesprávnosti osobních údajů, zpracovaných v cestovním dokladu, má azylant právo na vydání nového cestovního dokladu; vydání nového cestovního dokladu v tomto případě podléhá správnímu poplatku pouze tehdy, pokud nefunkčnost nosiče dat s biometrickými údaji byla způsobena okolnostmi, o nichž azylant nebo osoba požívající doplňkové ochrany prokazatelně věděli, že mohou způsobit poškození nebo nefunkčnost nosiče dat s biometrickými údaji.

(3) Ministerstvo stanoví vyhláškou technické podmínky a postup při pořizování a dalším zpracovávání biometrických údajů, včetně postupu při pořizování biometrických údajů u občanů s neobvyklými anatomickými nebo fyziologickými předpoklady pro zobrazení obličeje nebo pořízení otisků prstů na pravé a levé ruce.

§ 61b

(1) Údaje zpracované v nosiči dat s biometrickými údaji (§ 61 odst. 4) nelze zpracovat jiným způsobem, než jaký stanoví zákon.

(2) Územní platnost cestovního dokladu podle § 61 zahrnuje všechny státy světa. Platnost cestovního dokladu nelze prodloužit; to neplatí, jde-li o cestovní doklad vydávaný osobě požívající doplňkové ochrany, který lze prodloužit záznamem v případě, že uplynula doba, na kterou byla doplňková ochrana udělena, a osoba má stále postavení osoby požívající doplňkové ochrany podle § 2 odst. 3.

§ 63

V žádosti o vydání cestovního dokladu je cizinec povinen uvést své jméno, příjmení, ostatní jména, pohlaví, rodné číslo, den, měsíc, rok narození, místo a stát narození, státní občanství a místo, kde je hlášen k pobytu na území.

§ 64

Neplatnost cestovního dokladu

Cestovní doklad pozbývá platnosti, jestliže

a) nastane důvod uvedený v § 58 odst. 1, s výjimkou uvedenou v § 61b odst. 2,

b) cizinec přestal být azylantem nebo osobou požívající doplňkové ochrany; to neplatí, nabyl-li cizinec, který byl držitelem cizineckého pasu, jiné oprávnění k pobytu na území podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky, nebo

c) zanikne mezinárodní ochrana.

§ 65

Cestovní průkaz totožnosti

(1) Cestovní průkaz totožnosti vydá na žádost azylanta nebo osoby požívající doplňkové ochrany, kteří pozbyli v zahraničí cestovní doklad, zastupitelský úřad za účelem návratu azylanta nebo osoby požívající doplňkové ochrany do České republiky.

(2) Cestovní průkaz totožnosti dále vydá ministerstvo azylantovi nebo osobě požívající doplňkové ochrany za účelem prokazování totožnosti jeho držitele do doby převzetí průkazu o povolení k pobytu. Má-li dojít k převzetí průkazu o povolení k pobytu v krátké době, může ministerstvo namísto vydání cestovního průkazu totožnosti učinit záznam do průkazu žadatele o udělení mezinárodní ochrany, v němž uvede údaj o udělení mezinárodní ochrany, a současně prodlouží jeho platnost. Do doby převzetí průkazu o povolení k pobytu slouží k prokazování totožnosti průkaz žadatele o udělení mezinárodní ochrany.

(3) Cestovní průkaz totožnosti dále vydá zastupitelský úřad na pokyn ministerstva cizinci, který je ministerstvem přesídlován a nemá vlastní cestovní doklad.

(4) Cestovní průkaz totožnosti dále vydá ministerstvo za účelem vycestování na žádost cizinci, který pobývá na území bez platného cestovního dokladu, po

a) ukončení poskytování mezinárodní ochrany na území,
b) nabytí právní moci rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany, nepodal-li cizinec proti němu žalobu,
c) nabytí právní moci rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany, nepodal-li cizinec proti němu kasační stížnost nebo není-li kasační stížnost přípustná,
d) nabytí právní moci rozhodnutí o kasační stížnosti, nebo
e) nabytí právní moci usnesení o nepřiznání odkladného účinku podané žaloby nebo kasační stížnosti.

(5) Doba platnosti cestovního průkazu totožnosti podle odstavce 1 je 30 dnů. Doba platnosti cestovního průkazu totožnosti podle odstavce 3 je 60 dnů. Dobu platnosti cestovního průkazu totožnosti podle odstavců 2 a 4 stanoví ministerstvo. V odůvodněných případech může být doba platnosti cestovního průkazu prodloužena.

(6) Cestovní průkaz totožnosti je neplatný z důvodu uvedeného v § 58 odst. 1. Cestovní průkaz totožnosti podle odstavce 2 a 3 dále pozbývá platnosti převzetím průkazu o povolení k pobytu (§ 59).

(7) V žádosti o vydání cestovního průkazu totožnosti se uvede jméno a příjmení, den, měsíc a rok narození, místo pobytu na území a k žádosti se připojí 1 fotografie.

(8) Cestovní průkaz totožnosti podle odstavce 1 se odebere při hraniční kontrole.

(9) Vydání cestovního průkazu totožnosti podle odstavce 1 a změnu doby platnosti oznámí zastupitelský úřad neprodleně ministerstvu.

§ 65a

Cestovní průkaz totožnosti se vyhotovuje v českém jazyce a zpravidla v jednom cizím jazyce podle mezinárodních zvyklostí.

Díl 5
Zadržení dokladu vydaného podle tohoto zákona

§ 66

(1) Policie zadrží při kontrole[11]) doklad vydaný podle tohoto zákona, který je neplatný nebo o jehož neplatnosti má být rozhodnuto.

(2) O zadržení dokladu podle odstavce 1 policie neprodleně informuje ministerstvo.

(3) Při zadržení dokladu podle odstavce 1 policie neprodleně vydá potvrzení s uvedením důvodu zadržení.

§ 67

Policie zadržený doklad neprodleně odevzdá tomu, kdo tento doklad vydal.

HLAVA VIII
STÁTNÍ INTEGRAČNÍ PROGRAM

§ 68

(1) Státní integrační program je program zaměřený na pomoc azylantům a osobám požívajícím doplňkové ochrany při zajištění jejich začlenění do společnosti. Státní integrační program zahrnuje zejména individuální podporu směřující k zajištění plné ekonomické soběstačnosti, bydlení, vzdělávání, zdravotní a sociální péče, orientace ve společnosti a k vytvoření předpokladů pro získání znalosti českého jazyka.

(2) Pravidla státního integračního programu a výši prostředků vynakládaných na realizaci jednotlivých oblastí stanoví vláda.

§ 69

Státní integrační program realizuje ministerstvo z prostředků státu.

§ 70

Státní integrační program v oblasti získání znalostí českého jazyka realizuje ministerstvo ve spolupráci s Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy formou bezplatného jazykového kurzu.

HLAVA IX
EVIDENCE, POBYT A HLÁŠENÍ POBYTU

§ 71

Evidence

(1) Ministerstvo vede

a) evidenci žadatelů o udělení mezinárodní ochrany, a to včetně obrazových záznamů pořízených podle § 45 odst. 6,

b) evidenci místa pobytu žadatelů o udělení mezinárodní ochrany, místa pobytu osob požívajících doplňkové ochrany a místa pobytu azylantů,

c) evidenci cizinců, kteří podali kasační stížnost[8a]), osob požívajících doplňkové ochrany a azylantů,

d) evidenci žadatelů o udělení mezinárodní ochrany a cizinců, v jejichž případě se vede řízení o přemístění,

e) evidenci přestupků projednaných podle tohoto zákona a

f) evidenci průkazů žadatele o udělení mezinárodní ochrany.

(2) V evidenci uvedené v odstavci 1

a) písm. a) a c) jsou vedeny údaje v rozsahu údajů zpracovaných v žádosti o udělení mezinárodní ochrany a pořízených v souvislosti s jejím podáním, v rozsahu registrace žádosti o udělení mezinárodní ochrany, poskytnutí údajů k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany a pohovoru,

b) písm. b) jsou vedeny údaje v rozsahu adresy místa hlášeného pobytu podle § 77, 78 a 78b,

c) písm. e) jsou vedeny údaje v rozsahu rozhodnutí o přestupku,

d) písm. d) jsou vedeny údaje v rozsahu údajů předávaných podle přímo použitelného předpisu Evropské unie a

e) písm. f) jsou vedeny údaje v rozsahu čísla průkazů a všech dob platnosti.

(3) Ministerstvo pro účely zajištění evidence ubytování a dalších služeb poskytovaných podle tohoto zákona žadatelům o udělení mezinárodní ochrany, azylantům, osobám požívajícím doplňkové ochrany a ubytovaným osobám, pro účely vedení soustavy souvisejících účetních záznamů a pro účely zajištění práv a právem chráněných zájmů těchto osob vede provozní informační systém, jehož je správcem; provozní informační systém nevyužívá vazeb na informační systémy veřejné správy ani na jiné informační systémy podle tohoto zákona. V provozním informačním systému jsou vedeny osobní údaje identifikující žadatele o udělení mezinárodní ochrany, azylanty, osoby požívající doplňkové ochrany a ubytované osoby, včetně údajů citlivých, a fotografie, pokud je jejich zpracování nezbytné pro plnění povinností ministerstva k ochraně zdraví těchto osob a jejich základních práv, a dále údaje, jejichž zpracování je nezbytné pro plnění úkolů ministerstva souvisejících s plněním povinností a oprávnění, které má vůči uvedeným osobám podle tohoto zákona, a se zajištěním vnitřního provozu azylového zařízení, jeho organizací a financováním.

(4) Údaje evidované podle odstavce 3 se zlikvidují po uplynutí 1 roku od počátku kalendářního roku následujícího po ukončení hlášení pobytu cizince v azylovém zařízení, ukončení ubytování cizince v azylovém zařízení nebo po ukončení poskytování dalších služeb podle tohoto zákona, s výjimkou údajů, které jsou účetními záznamy podle zákona o účetnictví, údajů o jménu, popřípadě jménech, příjmení, datu narození a evidenčním čísle cizince nezbytných pro identifikaci účetních záznamů, údajů o zahájení a ukončení doby hlášení pobytu cizince v azylovém zařízení nebo ubytování cizince v azylovém zařízení, údajů o finančních prostředcích složených cizincem do úschovy v azylovém zařízení a účelu a rozsahu jejich užívání. Údaje, které se nezlikvidují neprodleně po ukončení hlášení pobytu nebo ubytování cizince v azylovém zařízení, se uchovávají po dobu 5 let počínajících koncem účetního období, kterého se týkají, popřípadě plynoucích od data ukončení hlášení pobytu cizince v azylovém zařízení nebo ukončení ubytování cizince v azylovém zařízení; po uplynutí této doby se zlikvidují.

(5) Ministerstvo může údaje vedené v evidencích podle odstavce 1 využívat pouze k plnění úkolů podle zákona a přímo použitelného předpisu Evropské unie.

(6) Údaje z evidencí podle odstavce 1 se poskytují státním orgánům na základě jejich žádosti, pokud jsou oprávněny k jejich zpracování pro plnění svých úkolů podle zvláštních právních předpisů, pokud tento zákon nestanoví jinak.

(7) Policie vede evidenci

a) žadatelů o udělení mezinárodní ochrany v rozsahu údajů zpracovaných v žádosti o udělení mezinárodní ochrany a pořízených v souvislosti s jejím podáním,

b) místa pobytu žadatelů o udělení mezinárodní ochrany, místa pobytu cizinců, kteří podali kasační stížnost, místa pobytu osob požívajících doplňkové ochrany a místa pobytu azylantů,

c) daktyloskopických otisků pořízených žadateli o udělení mezinárodní ochrany podle § 45 odst. 6, ve které jsou dále vedeny údaje o jménu, popřípadě jménech, příjmení, dřívějších příjmeních, datu, místě a státu narození, pohlaví a státním občanství cizince,

d) azylantů a osob požívajících doplňkové ochrany, kteří jsou držiteli průkazu o povolení k pobytu, a to v rozsahu údajů zpracovaných v průkazu o povolení k pobytu, a to včetně údajů biometrických, digitálního zpracování podpisu, čísla vydaného průkazu o povolení k pobytu, datum jeho vydání a údaje o době platnosti vydaného průkazu o povolení k pobytu.

(8) Ministerstvo vede evidenci azylantů a osob požívajících doplňkové ochrany, kterým byl vydán průkaz o povolení k pobytu. V této evidenci se vedou údaje v rozsahu údajů zpracovaných v průkazu o povolení k pobytu, a to včetně údajů biometrických, digitálního zpracování podpisu, čísla vydaného průkazu o povolení k pobytu, datum jeho vydaní a údaje o době platnosti vydaného průkazu o povolení k pobytu. Údaje vedené v této evidenci ministerstvo předá do evidence vedené policií podle odstavce 7 písm. d) neprodleně po převzetí průkazu o povolení k pobytu azylantem nebo osobou požívající doplňkové ochrany.

(9) Zpravodajské služby České republiky a Generální inspekce bezpečnostních sborů mohou při plnění svých úkolů podle tohoto zákona a zvláštních právních předpisů[16]) využívat údaje vedené v evidencích podle odstavců 1 a 7 a policie za stejných podmínek údaje vedené v evidencích podle odstavce 1, včetně údajů osobních, a to způsobem umožňujícím nepřetržitý a dálkový přístup; údaje z evidence vedené podle odstavce 8 poskytuje ministerstvo zpravodajským službám České republiky a Generální inspekci bezpečnostních sborů na základě žádosti v rozsahu nezbytném ke splnění daného úkolu.

(10) Ministerstvo je správcem

a) informačního systému o azylantech nebo osobách požívajících doplňkové ochrany žádajících o vydání cestovního dokladu obsahujícího nosič dat s biometrickými údaji (§ 61 odst. 4), a to v rozsahu žádosti o vydání cestovního dokladu obsahujícího nosič dat s biometrickými údaji, včetně biometrických údajů,

b) informačního systému o azylantech nebo osobách požívajících doplňkové ochrany, kterým byl vydán cestovní doklad podle § 61, a to v rozsahu údajů žádosti o vydání dokladu,

c) informačního systému o azylantech nebo o osobách požívajících doplňkové ochrany, kterým byl vydán cestovní průkaz totožnosti podle § 65, a to v rozsahu údajů žádosti o vydání tohoto průkazu.

(11) Ministerstvo při výkonu působnosti podle tohoto zákona dále pro účely vydávání průkazu o povolení k pobytu a zpracování protokolu podle § 59 odst. 5 vede provozní informační systém o azylantech a osobách požívajících doplňkové ochrany žádajících o vydání průkazu o povolení

k pobytu, prodloužení platnosti průkazu o povolení k pobytu, vydání průkazu o povolení k pobytu náhradou za průkaz ztracený, zničený, odcizený anebo poškozený nebo náhradou za průkaz o povolení k pobytu, jehož nosič dat s biometrickými údaji je nefunkční, a to v rozsahu žádosti podané azylantem nebo osobou požívající doplňkové ochrany. Správcem provozního informačního systému podle věty první je ministerstvo. V provozním informačním systému jsou vedeny rovněž biometrické údaje, které byly pořízeny za účelem vydání průkazu o povolení k pobytu, a digitální zpracování podpisu azylanta nebo osoby požívající doplňkové ochrany.

(12) Údaje vedené v informačním systému podle odstavce 11 se po převzetí průkazu o povolení k pobytu azylantem nebo osobou požívající doplňkové ochrany předávají do evidence podle odstavce 7 písm. d).

(13) Pokud si azylant nebo osoba požívající doplňkové ochrany nepřevezme průkaz o povolení k pobytu, údaje vedené o tomto subjektu údajů v provozním informačním systému podle odstavce 11, a to včetně údajů biometrických, se zlikvidují po uplynutí 60 dnů ode dne dodání vyrobeného průkazu o povolení k pobytu ministerstvu.

(14) Údaje v evidencích a informačních systémech podle tohoto zákona mohou být uchovávány v listinné nebo elektronické podobě a ve stejné podobě i předávány, s výjimkou údajů biometrických, které jsou zpracovávány vždy v elektronické podobě.

(15) Údaje vedené v evidencích a informačních systémech podle odstavce 1 písm. a) se zlikvidují 50 let od posledního rozhodnutí ve věci týkající se mezinárodní ochrany nebo od ukončení poskytování mezinárodní ochrany. Údaje vedené v evidencích a informačních systémech podle odstavce 1 písm. b) až f), odstavce 7 a odstavce 10 písm. a) se zlikvidují 20 let od posledního rozhodnutí ve věci týkající se mezinárodní ochrany, po ukončení strpění pobytu nebo poskytování mezinárodní ochrany, nebo ukončení řízení o přemístění; biometrické údaje se zlikvidují neprodleně po skončení platnosti cestovního dokladu nebo po skončení platnosti průkazu o povolení k pobytu.

(16) Údaje vedené v informačních systémech podle odstavce 10 písm. b) a c) se zlikvidují 15 let po skončení platnosti cestovního dokladu nebo skončení platnosti cestovního průkazu totožnosti azylanta nebo osoby požívající doplňkové ochrany.

§ 71b

Přístup k informačnímu systému smluvních států

V souladu s přímo použitelným předpisem Evropské unie[12b]) a mezinárodní smlouvou o odstraňování kontrol na společných hranicích[12c]) má ministerstvo přístup k údajům vedeným v informačním systému vytvořeném státy, které jsou vázány mezinárodními smlouvami o odstraňování kontrol na společných hranicích a s nimi souvisejícími předpisy Evropské unie.

§ 72

Policie může za účelem informování veřejnosti zveřejnit způsobem umožňujícím dálkový přístup čísla ztracených, odcizených nebo neplatných cestovních dokladů, cestovních průkazů totožnosti, průkazů o povolení k pobytu vydaných podle tohoto zákona a datum ohlášení ztráty nebo odcizení těchto dokladů.

§ 73

Azylové řízení na hranicích

(1) Policie předá žadatele o udělení mezinárodní ochrany, který žádost o udělení mezinárodní ochrany podal v tranzitním prostoru mezinárodního letiště a nesplňuje podmínky pro vstup na území podle čl. 6 nařízení 2016/399, do přijímacího střediska na mezinárodním letišti nebo do jiného zařízení určeného ministerstvem.

(2) Předává-li policie žadatele o udělení mezinárodní ochrany do přijímacího nebo do jiného zařízení určeného ministerstvem, je oprávněna po dobu přepravy omezit jeho osobní svobodu a svobodu pohybu.

(3) Ministerstvo vede azylové řízení na hranicích podle čl. 43, včetně čl. 43 odst. 1, až 54 azylového procedurálního nařízení u těch žadatelů o udělení mezinárodní ochrany podle odstavce 1, kterým vydalo rozhodnutí o zajištění podle odstavce 4, rozhodnutí o uložení zvláštního opatření nebo rozhodnutí o povinnosti zdržovat se v azylovém zařízení podle § 47a odst. 2. Došlo-li ke zpětvzetí žádosti o udělení mezinárodní ochrany podle čl. 40 a 41 azylového procedurálního nařízení, pokračuje se v azylovém řízení na hranicích nebo, je-li to možné, v postupu podle nařízení o návratu z hranice.

(4) Ministerstvo do 5 pracovních dnů ode dne podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany rozhodne o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, za účelem zabránění jeho vstupu na území, a to po dobu vedení řízení na hranicích, nejdéle po dobu stanovenou v čl. 51 odst. 2 azylového procedurálního nařízení. Ustanovení § 46a až 46f se použijí obdobně. Jde-li o žadatele o udělení mezinárodní ochrany bez práva setrvat na území nebo následně o cizince, rozhodnutí o zajištění vydané ministerstvem podle věty první je nadále platné i po dobu stanovenou v čl. 4 odst. 2 nařízení o návratu z hranice. Počítání doby zajištění se řídí právním postavením dotčené osoby. Pro účely dalšího postupu podle nařízení o návratu z hranice postupuje policie podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky.

(5) Ministerstvo bez zbytečného odkladu informuje Veřejného ochránce práv o vydání rozhodnutí podle odstavce 3 a pro účely monitorování v souvislosti s azylovým řízením na hranicích poskytuje pověřenému zaměstnanci Kanceláře Veřejného ochránce práv nezbytnou součinnost.

§ 74

Policie a provozovatel přijímacího střediska na mezinárodním letišti na základě písemného sdělení ministerstva provedou nezbytné úkony související s umožněním vstupu žadatele o udělení mezinárodní ochrany na území nebo s rozhodnutím podle § 47a a provozovatel zajistí jeho dopravu do azylového zařízení na území.

§ 76

Pobyt azylanta

Pro účely jiných právních předpisů, s výjimkou zákona o pobytu cizinců na území České republiky, má azylant trvalý pobyt ve smyslu zákona o pobytu cizinců na území České republiky na území po dobu platnosti rozhodnutí o udělení azylu.

Hlášení místa pobytu

§ 77

(1) Místem hlášeného pobytu žadatele o udělení mezinárodní ochrany je azylové zařízení, do něhož je ministerstvem umístěn, nebo zařízení pro zajištění cizinců anebo přijímací středisko, ve kterém je zajištěn.

(2) Žadatel o udělení mezinárodní ochrany žádá o změnu místa hlášeného pobytu nejdéle na dobu uvedenou v dokladu o zajištění ubytování písemnou žádostí podanou ministerstvu. Při žádosti o změnu místa hlášeného pobytu je žadatel o udělení mezinárodní ochrany povinen

a) sdělit příjmení, jméno, den, měsíc a rok narození, státní občanství, číslo průkazu žadatele o udělení mezinárodní ochrany a předpokládanou dobu ubytování,

b) předložit doklad o zajištění ubytování podle odstavce 5 a

c) předložit průkaz žadatele o udělení mezinárodní ochrany.

(3) Ubytování může být zajištěno pouze v objektu, který je podle zvláštního právního předpisu[34]) označen číslem popisným nebo evidenčním, popřípadě orientačním číslem, a je podle stavebního zákona určen pro bydlení, ubytování nebo rekreaci; ubytování doložené dokladem podle odstavce 5 písm. b) nebo c) musí dále splňovat požadavky stanovené v § 100 písm. d) zákona o pobytu cizinců na území České republiky.

(4) Ministerstvo zamítne žádost o změnu místa hlášeného pobytu, jestliže zjistí skutečnost odůvodňující pochybnosti o dosažitelnosti žadatele o udělení mezinárodní ochrany pro účely řízení ve věci mezinárodní ochrany nebo řízení o předání do příslušného státu mezinárodní ochrany v novém místě hlášeného pobytu nebo zjistí, že předložené listiny obsahují nepravdivou skutečnost. Ministerstvo dále žádost o změnu místa hlášeného pobytu zamítne, má-li důvodné pochybnosti, že ubytování doložené dokladem podle odstavce 5 písm. b) nebo c) splňuje požadavky stanovené v § 100 písm. d) zákona o pobytu cizinců na území České republiky.

(5) Za doklad o zajištění ubytování se pro účely tohoto zákona považuje doklad

a) o vlastnictví bytu nebo domu,

b) o oprávněnosti užívání bytu nebo domu s úředně ověřeným podpisem vlastníka nebo oprávněného uživatele bytu nebo domu, nebo

c) jímž je písemné potvrzení vlastníka nebo oprávněného uživatele bytu nebo domu, s jeho úředně ověřeným podpisem, kterým je žadateli o udělení mezinárodní ochrany udělen souhlas s ubytováním.

(6) Úředně ověřený podpis na dokladu o zajištění ubytování podle odstavce 5 písm. b) a c) osoby, která je vlastníkem nebo oprávněným uživatelem bytu nebo domu, se nevyžaduje, pokud

a) oprávněná osoba podepíše doklad před pověřeným pracovníkem ministerstva,

b) doklad je podáván elektronicky a je podepsaný způsobem, se kterým jiný právní předpis spojuje účinky vlastnoručního podpisu[35]), nebo

c) doklad je dodán prostřednictvím datové schránky vlastníka nebo oprávněného uživatele bytu nebo domu.

(7) Ministerstvo rozhodne o zrušení údaje o místu hlášeného pobytu, byl-li zápis proveden na základě pozměněných, neplatných, neúplných nebo padělaných dokladů, nepravdivě nebo nesprávně uve-

dených skutečností nebo na návrh vlastníka. Rozklad proti rozhodnutí podle věty první nemá odkladný účinek.

(8) Po nabytí právní moci rozhodnutí podle odstavce 7 se za místo hlášeného pobytu považuje sídlo ministerstva; v evidencích vedených podle § 71 je tento údaj označen jako adresa úřadu.

(9) Ministerstvo oznámí útvaru policie do 3 pracovních dnů změnu místa hlášeného pobytu žadatele o udělení mezinárodní ochrany.

(10) Změnu místa hlášeného pobytu nebo přihlášení k pobytu ministerstvo vyznačí pouze na dobu, která je uvedena v dokladu o zajištění ubytování. Po jejím uplynutí ministerstvo zneplatní údaj o dosavadním místě hlášeného pobytu v evidenci podle § 71. Jde-li o žadatele o udělení mezinárodní ochrany, stává se místem hlášeného pobytu azylové zařízení, kde byl naposledy hlášen k pobytu. Jde-li o azylanta nebo osobu požívající doplňkové ochrany, za místo hlášeného pobytu se považuje sídlo ministerstva; v evidencích vedených podle § 71 je tento údaj označen jako adresa úřadu.

(11) Žadatel o udělení mezinárodní ochrany neprodleně zajistí, aby mu na nové místo hlášeného pobytu mohly být doručovány písemnosti, zejména řádným označením domovní schránky svým jménem.

§ 78

(1) Azylant je povinen přihlásit se k pobytu ministerstvu do 7 pracovních dnů ode dne
   a) doručení rozhodnutí o udělení azylu, nebo
   b) změny místa pobytu.

(2) Azylant neprodleně zajistí, aby mu na nové místo hlášeného pobytu mohly být doručovány písemnosti, zejména řádným označením domovní schránky svým jménem.

(3) Povinnost stanovená v odstavci 1 a 2 se vztahuje i na osobu požívající doplňkové ochrany.

(4) Ministerstvo oznámí útvaru policie do 3 pracovních dnů změnu místa pobytu azylanta nebo osoby požívající doplňkové ochrany.

(5) Při hlášení pobytu azylanta nebo osoby požívající doplňkové ochrany, hlášení jeho změn a rušení místa hlášeného pobytu se § 77 použije obdobně.

§ 78b

Strpění na území

(1) Ministerstvo na žádost vydá cizinci potvrzení o strpění na území, ve kterém vyznačí dobu strpění na území, a to až na 3 měsíce; to neplatí, pokud cizinec na území pobývá na základě oprávnění k pobytu, je zajištěn nebo je ve výkonu zabezpečovací detence, ochranného léčení, vazby nebo trestu odnětí svobody. Strpění na území vzniká převzetím potvrzení o strpění na území.

(2) K žádosti o vydání potvrzení o strpění na území je cizinec povinen předložit doklad o přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti, jinak se potvrzení o strpění nevydá.

(3) Ministerstvo na žádost zákonného zástupce, který je strpěn na území, vydá potvrzení o strpění na území jeho dítěte narozeného na území. Ministerstvo dále vydá potvrzení o strpění na území jednoho zákonného zástupce dítěte, které je žadatelem o udělení mezinárodní ochrany nebo je strpěno na území podle tohoto zákona. Odstavce 2 a 5 se použijí obdobně.

(4) Ministerstvo na žádost cizince dobu strpění na území prodlouží na dobu nezbytně nutnou, není-li řízení o kasační stížnosti pravomocně ukončeno.

(5) Platnost potvrzení o strpění na území a strpění na území zaniká dnem nabytí právní moci rozhodnutí soudu o kasační stížnosti.

(6) Cizinec, který je strpěn na území, si hradí náklady spojené s pobytem na území z vlastních prostředků. Pro účely povolení k zaměstnání se cizinec po dobu k vycestování, která bezprostředně předcházela strpění na území, považuje za podmínek stanovených v § 97 písm. e) a § 99 písm. a) zákona o zaměstnanosti za žadatele o udělení mezinárodní ochrany.

(7) Strpění na území se nepovažuje za oprávnění k pobytu na území.

HLAVA X
AZYLOVÁ ZAŘÍZENÍ

§ 79

(1) Azylová zařízení slouží k hromadnému ubytování žadatelů o udělení mezinárodní ochrany, azylantů a osob požívajících doplňkové ochrany za podmínek zaručujících zachování lidské důstojnosti.

(2) Přijímací středisko slouží k ubytování žadatele o udělení mezinárodní ochrany nebo cizince po dobu, kterou stanoví tento zákon.

(3) Pobytové středisko slouží k ubytování žadatele o udělení mezinárodní ochrany po dobu, kterou stanoví tento zákon.

(4) Integrační azylové středisko slouží k přechodnému ubytování azylantů a osob požívajících doplňkové ochrany. Ubytování podle věty první se poskytuje nejdéle na dobu 18 měsíců. Ministerstvo může výjimečně povolit ubytování podle věty první i na dobu delší než 18 měsíců.

(5) Ministerstvo může výjimečně povolit poskytnutí stravy a ubytování v azylovém zařízení osobám jiným, než jsou uvedeny v odstavcích 1 až 3, a to zejména

a) nezletilému rodinnému příslušníku, u něhož bylo řízení o udělení mezinárodní ochrany ukončeno, pokud jeho zákonný zástupce je žadatelem o udělení mezinárodní ochrany, nejdéle však do ukončení řízení o udělení mezinárodní ochrany,

b) zákonnému zástupci, u něhož bylo řízení o udělení mezinárodní ochrany ukončeno, pokud nezletilý rodinný příslušník je žadatelem o udělení mezinárodní ochrany, nejdéle však do ukončení řízení o udělení mezinárodní ochrany,

c) zákonnému zástupci žadatele o udělení mezinárodní ochrany,

d) osobě, jejíž zákonným zástupcem je žadatel o udělení mezinárodní ochrany, nebo

e) cizinci, který je strpěn na území podle tohoto zákona, a to po dobu platnosti potvrzení o strpění na území.

(6) Osoba ubytovaná v azylovém zařízení je povinna

a) dodržovat ubytovací řád pro azylová zařízení,

b) dodržovat hygienické předpisy v ubytovacích prostorách azylového zařízení a podílet se v prostorách azylového zařízení na udržování hygienického standardu stanoveného ubytovacím řádem,

c) plnit v azylovém zařízení příkazy a pokyny policie nebo ministerstva vydané při zajišťování úkolů podle tohoto zákona,

d) šetřit majetek azylového zařízení a ostatních ubytovaných a

e) opustit azylové zařízení do 48 hodin od okamžiku, kdy přestane být osobou oprávněnou pobývat v azylovém zařízení.

(7) Ministerstvo vytváří podmínky pro bezpečný pobyt v azylových zařízeních a k rozvoji podpory soužití žadatelů o udělení mezinárodní ochrany, azylantů a osob požívajících doplňkové ochrany s obyvatelstvem.

(8) Ministerstvo zajistí, aby se žadateli o udělení mezinárodní ochrany v azylových zařízeních, zejména jde-li o osoby uvedené v § 81 odst. 3, pracovaly osoby, které byly vhodným způsobem proškoleny.

(9) Žadateli o udělení mezinárodní ochrany staršímu 17 let, nebylo-li vydáno předběžné opatření o svěření do péče a je-li to v jeho nejlepším zájmu, je možné poskytnout služby podle tohoto zákona.

(10) Cizinci, který je strpěn na území a je bezplatně ubytován v azylovém zařízení, kde se neposkytuje strava, ministerstvo může poskytnout finanční příspěvek ve výši odpovídající částce existenčního minima cizince a společně s ním posuzovaných osob po dobu jeho ubytování v azylovém zařízení.

§ 80

(1) Azylová zařízení zřizuje ministerstvo.

(2) Přijímací střediska provozuje ministerstvo.

(3) Pobytová střediska a integrační azylová střediska provozuje ministerstvo nebo právnická osoba v rozsahu pověření uděleného ministerstvem a za úplatu.

(4) Žadatelé o udělení mezinárodní ochrany mají přístup ke vzdělávání za podmínek stanovených školským zákonem[12c]). Stát prostřednictvím Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy zajistí podmínky pro úspěšnou integraci žadatelů o udělení mezinárodní ochrany, pro něž je školní docházka povinná podle zákonů České republiky, do vzdělávání v základní škole.

(5) Provozovatel azylového zařízení je oprávněn v souladu s účelem zařízení a v zájmu zajištění bezpečnosti žadatelů o udělení mezinárodní ochrany, azylantů, osob požívajících doplňkové ochrany a ostatních osob ubytovaných v zařízení instalovat prostředky audiovizuální techniky v prostorách tohoto zařízení, s výjimkou ubytovacích místností a sociálních zařízení.

§ 80a

(1) Ministerstvo umisťuje a přemisťuje žadatele o udělení mezinárodní ochrany a osobu ubytovanou podle § 79 odst. 5 do azylového zařízení a mezi nimi podle svých organizačních potřeb; přihlíží přitom k zachování jednoty rodiny a ke zvláštním potřebám žadatelů o udělení mezinárodní ochrany. Ministerstvo umožní žadateli o udělení mezinárodní ochrany a osobě ubytované, aby o přemístění do jiného azylového zařízení informovali svého právního zástupce.

(2) Ministerstvo v přijímacím a pobytovém středisku zajišťuje evidenční kontrolu vstupu, pobytu a výstupu.

§ 81

(1) Cizinec ubytovaný v přijímacím nebo pobytovém středisku má za podmínek stanovených ubytovacím řádem právo

a) na bezplatné zajištění základního hygienického standardu,
b) na zajištění stravy odpovídající zásadám správné výživy a zdravotnímu stavu cizince třikrát denně, v případě dětí do 18 let pětkrát denně,
c) na lůžko a skříňku na uložení osobních věcí,
d) přijímat návštěvy,
e) přijímat balíčky a peníze,
f) přijímat a na svůj náklad odesílat písemná sdělení,
g) na nepřetržitý osmihodinový čas ke spánku,
h) za podmínek stanovených v § 82 opustit pobytové středisko.

(2) Provozovatel azylového zařízení posoudí, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany má zvláštní potřeby, určí povahu těchto potřeb a přihlédne k nim po celou dobu pobytu žadatele o udělení mezinárodní ochrany v azylovém zařízení a příslušné informace zaznamená do sociálního spisu; pokud s tím žadatel souhlasí, předá výsledek posouzení ministerstvu. Provozovatel dále posoudí, zda žadatel potřebuje zvláštní procesní záruky, a výsledek posouzení předá ministerstvu. Posouzení zvláštních potřeb a zvláštních procesních záruk není správním řízením. Obě posouzení se zahájí a dokončí co nejdříve po podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany; dokončí se nejpozději do 30 dnů ode dne podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany.

(3) Při posuzování zvláštních potřeb podle odstavce 2 provozovatel věnuje zvláštní pozornost těm žadatelům o udělení mezinárodní ochrany, u kterých je pravděpodobnější, že budou mít zvláštní potřeby.

§ 81a

(1) Osoba ubytovaná v přijímacím nebo pobytovém středisku nesmí do tohoto střediska vnášet, ani v tomto středisku vyrábět, přechovávat a konzumovat alkohol a jiné návykové látky, vyrábět a přechovávat věci, které by mohly být použity k ohrožení bezpečnosti osob a majetku nebo které by svým množstvím nebo povahou mohly narušovat pořádek nebo škodit zdraví.

(2) Ministerstvo může věci uvedené v odstavci 1 odebrat a uložit je do úschovy. Osobě se věc navrátí po nabytí právní moci rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany nebo při jejím odchodu na adresu místa hlášeného pobytu mimo azylové zařízení, s výjimkou věcí, které se rychle kazí, a alkoholu nebo jiné potraviny, které nebyly odebrány v neporušených originálních obalech. Stejně postupuje ministerstvo, jedná-li se o věci odebrané policií osobám při osobní prohlídce a předané ministerstvu k úschově.

(3) V případě důvodného podezření, že osoba ubytovaná v azylovém zařízení je pod vlivem alkoholu nebo jiných návykových látek, je provozovatel azylového zařízení oprávněn provést zjištění, zda tato osoba je ovlivněna alkoholem nebo jinou návykovou látkou. Jestliže naměřená hodnota alkoholu při dechové zkoušce převyšuje hodnotu 1,00 ‰, osoba je pod vlivem jiné návykové látky nebo se odmítne zjištění podrobit a nejde zároveň o případ podle odstavce 4, je provozovatel oprávněn zajistit osobě jinou formu ubytování v azylovém zařízení na dobu nezbytně nutnou.

(4) Pracovník určený provozovatelem je oprávněn nevpustit do azylového zařízení nebo z azylového zařízení vyvést osobu ubytovanou v azylovém zařízení, která se nachází ve stavu, v němž bezpro-

středně ohrožuje sebe nebo jinou osobu, majetek nebo veřejný pořádek nebo již přivodila sobě nebo jiné osobě újmu na zdraví anebo způsobila škodu na majetku.

§ 82

(1) Žadatel o udělení mezinárodní ochrany je povinen předem písemně oznámit ministerstvu opuštění pobytového střediska na dobu delší než 24 hodin. V oznámení žadatel o udělení mezinárodní ochrany uvede telefonní číslo, popřípadě adresu elektronické pošty, na kterých je k zastižení, a délku pobytu mimo pobytové středisko. Opuštění pobytového střediska na dobu delší než 3 dny je žadatel o udělení mezinárodní ochrany povinen písemně oznámit ministerstvu v azylovém zařízení nejméně 2 pracovní dny před odchodem z pobytového střediska. Opuštění pobytového střediska je možné na dobu nejdéle 10 dnů po sobě jdoucích a žadatel je povinen se nejpozději desátý den dostavit zpět do azylového zařízení, kde je hlášen k pobytu.

(2) V případě nedodržení oznámené délky opuštění pobytového střediska nebo v případě návratu do pobytového střediska v době nočního klidu může být žadateli o udělení mezinárodní ochrany pobytovým střediskem v souvislosti s možnostmi tohoto střediska zajištěna náhradní forma ubytování na dobu nezbytně nutnou. Platnost oznámení podle odstavce 1 zaniká návratem žadatele o udělení mezinárodní ochrany do pobytového střediska.

§ 83

(1) Ministerstvo vydá ubytovací řád pro azylová zařízení, kterým se upravují podrobnosti o organizačně technickém zabezpečení pobytu cizince v azylovém zařízení.

(2) Ubytovací řád stanoví zejména

a) časový rozvrh výplaty kapesného nebo finančního příspěvku,
b) časový rozvrh poskytování stravy,
c) režim návštěv,
d) časový rozvrh výdeje hygienických prostředků,
e) práva a povinnosti osob ubytovaných v azylových zařízeních, včetně informace o poskytování bezplatných právních informací v azylovém zařízení,
f) podmínky ubytování v azylových zařízeních,
g) pravidla pro podávání žádostí, stížností a podnětů týkajících se chodu azylových zařízení a
h) nabídku kulturního, sportovního a dalšího vyžití specificky pro různé věkové kategorie nezletilých dětí.

(3) V případě cizince, který není schopen porozumět jazyku, ve kterém je ubytovací řád vydán, zajistí provozovatel seznámení cizince s jeho obsahem náhradním způsobem.

(4) Ubytovací řád se zveřejní i v jazyce, kterému je schopna porozumět převážná část ubytovaných, a je umístěn na veřejně přístupném místě.

(5) Provozovatel azylového zařízení je oprávněn kontrolovat dodržování ubytovacího řádu ubytovanými. Do místností určených pro ubytování může zástupce provozovatele azylového zařízení vstupovat pouze s vědomím ubytovaného; bez jeho vědomí je takový vstup možný pouze v případě bezprostředního ohrožení života, zdraví nebo majetku. Na kontrolní činnost podle věty první se zákon o kontrole nevztahuje.

(6) Neexistují-li důvodné obavy, že žadatel o udělení mezinárodní ochrany nebo cizinec bude mařit nebo ztěžovat vycestování z území, je ministerstvo povinno informovat žadatele o udělení mezinárodní ochrany nebo cizince o datu, čase a důvodu jeho odchodu z azylového zařízení, a to nejpozději 24 hodin předem; není-li v této době ministerstvu datum a čas odchodu znám, informuje žadatele o udělení mezinárodní ochrany nebo cizince bez zbytečného odkladu poté, co se je dozví.

§ 84

Příspěvek obci

(1) Ministerstvo poskytuje obci příspěvek na úhradu nákladů obce vynaložených v souvislosti s azylovým zařízením na jejím území. O výši příspěvku obci rozhoduje vláda.

(2) Ministerstvo poskytuje dotaci na rozvoj obce, na jejímž území se nachází azylové zařízení. O poskytnutí a výši dotace rozhoduje vláda.

HLAVA XI
SPOLEČNÁ, ZMOCŇOVACÍ A PŘECHODNÁ USTANOVENÍ

§ 85

K určení dne, kdy rozhodnutí nabylo právní moci, není nutné, aby tento den byl na rozhodnutí vyznačen razítkem příslušného orgánu veřejné moci.

§ 85a

(1) Podáním žádosti o udělení mezinárodní ochrany zaniká platnost cestovního povolení a oprávnění pobývat na území bez víza a platnost krátkodobého víza a dále dlouhodobého víza nebo povolení k dlouhodobému pobytu uděleného podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky.

(2) Je-li rozhodnuto o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany podle tohoto zákona nebo podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky a vykonává-li se zajištění v zařízení pro zajištění cizinců, hledí se pro účely pobytu v zařízení pro zajištění cizinců na takového žadatele o udělení mezinárodní ochrany jako na cizince zajištěného podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky.

(3) Žadatel o udělení mezinárodní ochrany je za podmínek stanovených zákonem o pobytu cizinců na území České republiky povinen strpět zajištění v zařízení pro zajištění cizinců.

§ 86

(1) Ministerstvo bez zbytečného odkladu informuje policii a zpravodajské služby České republiky o cizincích, kterým byla udělena nebo ukončena některá z forem mezinárodní ochrany.

(2) Ministerstvo informuje Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy o osobách, kterým byla udělena některá z forem mezinárodní ochrany a které se přihlásily do státního integračního programu, bez zbytečného odkladu.

(3) Ministerstvo vydává statistické přehledy o počtu účastníků řízení podle tohoto zákona, počtu azylantů a počtu osob požívajících doplňkové ochrany.

(4) Ministerstvo může stanovit vyhláškou národní seznam bezpečných zemí původu a bezpečných třetích zemí. Ministerstvo při stanovení národních seznamů bezpečných zemí vychází z podmínek stanovených azylovým procedurálním nařízením. Seznamy zemí stanovené vyhláškou ministerstvo přezkoumá nejméně jedenkrát v kalendářním roce.

(5) Ministerstvo řídí a sleduje způsob poskytování služeb podle tohoto zákona, a přitom konzultuje nezávazné provozní normy, ukazatele, pokyny a osvědčené postupy týkající se přijímání podle čl. 13 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2021/2303.

(6) Ministerstvo vypracuje s využitím vzoru Evropské agentury pro otázky azylu plán pro nepředvídané události, který stanoví opatření pro zajištění odpovídajících služeb poskytovaných podle tohoto zákona i v situacích neúměrného počtu žadatelů o udělení mezinárodní ochrany přítomných na území. Ministerstvo plán pro nepředvídané události přezkoumá nejméně jednou za 3 roky.

§ 87

(1) Policie, zpravodajská služba České republiky nebo Ministerstvo zahraničních věcí poskytne ministerstvu anebo soudu na jejich žádost informaci nebo stanovisko potřebné ke zjištění stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, v řízení podle tohoto zákona. Policie nebo zpravodajská služba České republiky poskytnutí informace anebo stanoviska odmítne, pokud by tím bylo ohroženo plnění jejich úkolů. O stanovisko Ministerstva zahraničních věcí ministerstvo požádá vždy, pokud žadatel o udělení mezinárodní ochrany pobývá nebo pobýval na území na základě povolení k pobytu vydávaného Ministerstvem zahraničních věcí členům zastupitelského úřadu cizího státu nebo zastoupení mezinárodní vládní organizace akreditovaných v České republice anebo jejich rodinným příslušníkům registrovaným Ministerstvem zahraničních věcí[36]). Je-li obsahem informace nebo stanoviska skutečnost, kterou je nutno v zájmu České republiky utajovat, nestávají se součástí spisu.

(2) Písemnosti nebo záznamy, které obsahují utajované informace, ministerstvo žádným způsobem účastníku řízení ani jeho zástupci nezpřístupňuje.

(3) Ministerstvo nejpozději v odůvodnění rozhodnutí sdělí cizinci podstatu důvodů přijatého rozhodnutí, které z podkladů obsahujících utajované informace vyplývají, a to tak, aby neohrozilo účel jejich utajení.

(4) V řízení o žalobě proti rozhodnutí se § 45 odst. 4 soudního řádu správního nepoužije. Projednávání utajovaných informací, které byly podkladem pro rozhodnutí ministerstva podle tohoto zákona, se mohou zúčastnit pouze osoby, kterým jsou tyto informace již známy, ostatní předseda senátu soudu pro určitou část jednání vyloučí.

(5) Organizační složka státu zřízená ministerstvem (§ 92c) a zpravodajské služby České republiky si vzájemně prostřednictvím ministerstva na základě žádosti poskytují informace náležející do oboru jejich působnosti, které zjistily při plnění úkolů podle tohoto zákona nebo podle zvláštních právních předpisů[12]). Zpravodajská služba České republiky poskytnutí informace odmítne, pokud by tím bylo ohroženo plnění jejích úkolů.

(6) Policie, zpravodajská služba České republiky nebo Ministerstvo zahraničních věcí sdělí ministerstvu neprodleně skutečnosti rozhodné pro zahájení řízení o odnětí azylu nebo doplňkové ochrany.

(7) Policie sdělí neprodleně na žádost cizince adresu přijímacího střediska.

(8) Policie prověří na žádost ministerstva údaje uvedené v žádosti podle § 77.

(9) Ministerstvo nebo policie na žádost ministerstva zabezpečí dopravu žadatele o udělení mezinárodní ochrany nebo cizince na hraniční přechod státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie příslušného k posuzování žádosti o udělení mezinárodní ochrany nebo povinného přijmout cizince zpět. Ministerstvo nebo policie na žádost ministerstva rovněž zabezpečí dopravu žadatele o udělení mezinárodní ochrany nebo cizince z hraničního přechodu v případě, že Česká republika je příslušná k posuzování jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany nebo je povinna cizince přijmout zpět na území. Policie je oprávněna po dobu dopravy omezit osobní svobodu a svobodu pohybu žadatele o udělení mezinárodní ochrany nebo cizince.

(10) Policie zabezpečí na žádost ministerstva dopravu žadatele o udělení mezinárodní ochrany za účelem jeho zajištění. Policie dále zabezpečí na žádost ministerstva dopravu žadatele o udělení mezinárodní ochrany podle § 47a odst. 2 nebo § 73 do azylového zařízení, nebo cizince na hraniční přechod za účelem návratu, a to i podle nařízení o návratu z hranic. Policie je oprávněna po dobu dopravy omezit osobní svobodu a svobodu pohybu žadatele o udělení mezinárodní ochrany.

(11) Náklady policie spojené s dopravou žadatele o udělení mezinárodní ochrany podle odstavců 9 a 10 hradí ministerstvo.

§ 87a

(1) Na cizince umístěného v azylovém zařízení uvedeném v § 73 odst. 1 nebo § 79 odst. 2 větě druhé se hledí jako na žadatele o udělení mezinárodní ochrany pro účely poskytování zdravotních služeb a služeb podle § 42.

(2) Na osobu, v jejímž případě bylo rozhodnuto o přemístění, se hledí jako na žadatele o udělení mezinárodní ochrany až do doby jeho vycestování z území pro účely poskytování zdravotních služeb a služeb podle § 42.

(3) Na žadatele o udělení mezinárodní ochrany, který podal další opakovanou žádost, se nevztahují práva a oprávnění, která by měl jako žadatel o udělení mezinárodní ochrany podle tohoto zákona a zvláštních právních předpisů. Pro účely správního vyhoštění a zajištění se na tohoto žadatele o udělení mezinárodní ochrany hledí jako na cizince podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky.

(4) Podal-li občan Evropské unie[27]) nebo cizinec s povolením k trvalému pobytu žádost o udělení mezinárodní ochrany, nemá oprávnění, která má pouze žadatel o udělení mezinárodní ochrany podle tohoto zákona a zvláštních právních předpisů. Pro účely správního vyhoštění a zajištění se na tohoto žadatele o udělení mezinárodní ochrany hledí jako na cizince podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky.

§ 88

Zdravotní služby

(1) Pro účely veřejného zdravotního pojištění se za osobu s trvalým pobytem považuje

a) nezletilý žadatel o udělení mezinárodní ochrany, a to do doby, než bude rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany vykonatelné,

b) dítě žadatele o udělení mezinárodní ochrany narozené na území, a to po dobu 60 dnů ode dne narození a dále po dobu řízení o žádosti o jiný druh oprávnění k pobytu na území podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky podané za tuto osobu, byla-li žádost podána do 60 dnů ode dne jejího narození, a

c) dítě, které se na území narodilo azylantovi nebo osobě požívající doplňkové ochrany a pobývá na území, a to po dobu 60 dnů ode dne narození a dále po dobu řízení o žádosti o jiný druh oprávnění k pobytu na území podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky podané za tuto osobu, byla-li žádost podána do 60 dnů ode dne jejího narození.

(2) Osobám uvedeným v odstavci 1 se dále poskytují zdravotní služby v souvislosti s nařízenou karanténou anebo s jiným opatřením v souvislosti s ochranou veřejného zdraví. Náklady spojené s poskytováním zdravotních služeb podle věty první nese stát. Věty první a druhá se nepoužijí, pokud jsou zdravotní služby zajištěny podle zvláštního právního předpisu.

(3) Zletilému žadateli o udělení mezinárodní ochrany, cizinci strpěnému na území podle tohoto zákona a dítěti cizince, který je strpěn na území, narozenému na území se poskytují na území bezplatné zdravotní služby v rozsahu neodkladné péče podle zákona o zdravotních službách a dále zdravotní služby v souvislosti s nařízenou karanténou anebo jiným opatřením v souvislosti s ochranou veřejného zdraví; to neplatí, pokud jsou zdravotní služby zajištěny podle jiného právního předpisu. Dítěti cizince, který je strpěn na území, narozenému na území se služby podle věty první poskytují nejdéle po dobu 60 dnů ode dne narození nebo, je-li za dítě podána žádost o strpění na území podle tohoto zákona, po dobu řízení o této žádosti.

(4) Náklady na neodkladnou péči vzniklé poskytovateli zdravotních služeb při poskytování zdravotních služeb osobě uvedené v odstavci 3 hradí stát. Náklady na zdravotní služby nad rozsah neodkladné péče hradí osoba uvedená v odstavci 3, které byly tyto služby poskytnuty.

(5) Je-li to nezbytné pro zabezpečení zdravotních služeb podle tohoto ustanovení, může ministerstvo obci, na jejímž území se nachází azylové zařízení v majetku ministerstva, nebo jiné osobě přenechat do bezplatného užívání prostory v azylovém zařízení za účelem poskytování zdravotních služeb podle zvláštního právního předpisu.

(6) Žadateli o udělení mezinárodní ochrany, který je zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců nebo je ve výkonu zabezpečovací detence, ochranného léčení, vazby nebo ve výkonu trestu odnětí svobody, se poskytují zdravotní služby podle § 176 zákona o pobytu cizinců na území České republiky.

§ 88a

Žadatel o udělení mezinárodní ochrany, cizinec, který je strpěn na území podle tohoto zákona, azylant a osoba požívající doplňkové ochrany jsou povinni do 60 dnů ode dne narození dítěte na území podat za dítě žádost o udělení mezinárodní ochrany nebo podat žádost o strpění na území podle tohoto zákona anebo žádost o jiný druh pobytu na území podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky. Lhůta 60 dnů se považuje za zachovanou, a to i pro účely veřejného zdravotního pojištění nebo poskytování zdravotních služeb, prokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, cizinec, který je strpěn na území podle tohoto zákona, azylant nebo osoba požívající doplňkové ochrany, že jim ve splnění povinnosti podle věty první zabránila překážka na jejich vůli nezávislá. Žadatel o udělení mezinárodní ochrany, cizinec, který je strpěn na území podle tohoto zákona, azylant nebo osoba požívající doplňkové ochrany jsou povinni splnit povinnost podle věty první do 3 pracovních dnů po odpadnutí překážky.

§ 88b

Je-li to v nejlepším zájmu dítěte, zahájí se v případě potřeby s pomocí mezinárodní nebo jiné organizace co nejdříve po podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany vyhledávání rodinných příslušníků nezletilého bez doprovodu. Při vyhledávání rodinných příslušníků dítěte, které podalo žádost o udělení

mezinárodní ochrany, je třeba postupovat tak, aby nebyl ohrožen život a svoboda dítěte a jeho rodiny zejména ve státě, jehož státní občanství mají, nebo, v případě, že jsou osobami bez státního občanství, ve státě jejich posledního trvalého bydliště.

§ 89a

Ministerstvo zajistí nezletilým žadatelům o udělení mezinárodní ochrany hlášeným k pobytu v pobytovém středisku školní potřeby v rámci rozsahu povinné školní docházky.

§ 90

(1) Česká republika může udělit cizinci azyl bez předchozího řízení, pokud je uznán uprchlíkem dle mezinárodní smlouvy rozhodnutím Úřadu Vysokého komisaře za podmínky dodržení zásady spravedlivého rozdělení břemene se smluvními státy Úmluvy o právním postavení uprchlíků.

(2) Česká republika může dále udělit azyl nebo doplňkovou ochranu bez předchozího řízení cizinci přesídlenému ministerstvem na území.

(3) Ministerstvo pro činnosti související s přesídlením vede provozní informační systém, jehož je správcem. V provozním informačním systému jsou vedeny údaje v rozsahu nařízení o přesídlování. Provozní informační systém nevyužívá vazeb na informační systémy veřejné správy ani na evidenci podle tohoto zákona.

§ 91

Působnost stanovená podle tohoto zákona krajskému úřadu nebo obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností je výkonem přenesené působnosti.

§ 91a

Při vydávání cestovních dokladů uprchlíkovi, kterému byl status uprchlíka přiznán podle mezinárodní smlouvy[22]) v jiném státě a v jehož případě přešla odpovědnost podle mezinárodní smlouvy na Českou republiku, se postupuje podle hlavy VII dílu 4.

§ 92b

O odvolání proti rozhodnutí podle § 53d a 53e rozhoduje Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců zřízená podle zákona o pobytu cizinců na území České republiky.

§ 92c

Ministerstvo může plněním úkolů uvedených v § 4b, § 21 odst. 4 a 5, § 42 odst. 1 až 6, 10, 11, 13 a 14, § 42a odst. 1 až 3, § 43 odst. 3 větě druhé, § 45 odst. 3, § 47 odst. 6, § 47a odst. 5, jde-li o dopravu do azylového zařízení, § 48 písm. c), § 50a, § 53a odst. 1, § 54a, § 68 až 70, § 71 odst. 3 a 4, § 77 odst. 1, § 79 odst. 5, § 79 odst. 6 písm. c), § 79 odst. 7 až 10, § 80 odst. 2 a 3, § 80a, § 81a odst. 2, § 82 odst. 1 a 2, § 83 odst. 1 a 6, § 87 odst. 9 pouze v rozsahu zajištění dopravy, § 88 odst. 5 a § 89a pověřit organizační složku státu zřízenou ministerstvem.

§ 93

Přestupky fyzických osob

(1) Cizinec, který je strpěn na území, se dopustí přestupku tím, že neučiní alespoň jeden z úkonů podle § 88a.

(2) Žadatel o udělení mezinárodní ochrany se dopustí přestupku tím, že

a) v rozporu s § 3c neoznámí bez zbytečného odkladu policii nebo ministerstvu překážku na jeho vůli nezávislou,
b) v rozporu s § 45 odst. 7 neohlásí ministerstvu příslušný údaj nebo jeho změnu,
c) odmítne strpět některý z identifikačních úkonů podle § 45 odst. 6,
d) v rozporu s § 41 odst. 1 nepředloží nebo neodevzdá cestovní doklad,
e) neodevzdá průkaz o povolení k dlouhodobému pobytu podle § 41 odst. 3,
f) v rozporu s § 45 odst. 1 nepřizná finanční prostředky, které má k dispozici, nebo v době pobytu v azylovém zařízení neodevzdá věc ohrožující život nebo zdraví osob nebo alkohol a jinou návykovou látku,
g) odmítne strpět osobní prohlídku nebo prohlídku svých věcí podle § 45 odst. 2,
h) v rozporu s § 46 odst. 1 opustí přijímací středisko,
i) poruší omezení uvedené v § 45a,
j) nesplní některou z povinností podle § 48,
k) nesplní některou z povinností podle § 49,
l) nezajistí, aby mu mohly být doručovány písemnosti podle § 77 odst. 11,
m) v rozporu s § 82 opustí pobytové středisko, nebo
n) neučiní alespoň jeden z úkonů podle § 88a.

(3) Azylant se dopustí přestupku tím, že

a) v rozporu s § 41 odst. 2 neodevzdá svůj cestovní doklad,
b) nesplní některou z povinností podle § 52 písm. a) až g) nebo j),
c) odmítne strpět některý z identifikačních úkonů podle § 52 písm. h) a i) nebo v rozporu s § 53 odmítne strpět některý z identifikačních úkonů podle § 45 odst. 6,
d) nesplní povinnost podle § 78 odst. 1 nebo 2, nebo
e) neučiní alespoň jeden z úkonů podle § 88a.

(4) Osoba požívající doplňkové ochrany se dopustí přestupku tím, že

a) v rozporu s § 41 odst. 2 neodevzdá svůj cestovní doklad,
b) nesplní některou z povinností podle § 53b písm. b) až f) nebo j),
c) odmítne strpět některý z identifikačních úkonů podle § 53b písm. h) a i) nebo v rozporu s § 53b písm. g) odmítne strpět některý z identifikačních úkonů podle § 45 odst. 6,
d) v rozporu s § 78 odst. 3 nesplní povinnost podle § 78 odst. 1 nebo 2, nebo
e) neučiní alespoň jeden z úkonů podle § 88a.

(5) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

a) nesplní povinnost podle § 56,

b) jako osoba ubytovaná v azylovém zařízení nesplní některou z povinností podle § 79 odst. 6, nebo

c) jako osoba ubytovaná v přijímacím nebo v pobytovém středisku poruší zákaz podle § 81a odst. 1.

(6) Za přestupek podle odstavců 1 až 5 lze uložit pokutu až 3 000 Kč.

§ 93a

Přestupek právnické a podnikající fyzické osoby

(1) Poskytovatel zdravotních služeb se dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 56b neumožní ministerstvu činit nezbytné úkony v souvislosti s řízením o udělení mezinárodní ochrany.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 10 000 Kč.

§ 93b

Společné ustanovení k přestupkům

Přestupky podle tohoto zákona projednává ministerstvo.

§ 93c

Tento zákon zapracovává příslušné předpisy Evropské unie[37]) a zároveň v nutném rozsahu navazuje na přímo použitelné předpisy Evropské unie.

§ 94

Přechodná ustanovení

(1) Žádost o přiznání postavení uprchlíka podaná žadatelem před nabytím účinnosti tohoto zákona se považuje za návrh na zahájení řízení o udělení azylu a posuzuje se podle tohoto zákona.

(2) Cizinec, kterému bylo přiznáno postavení uprchlíka podle dřívější úpravy, se dnem účinnosti tohoto zákona považuje za azylanta podle tohoto zákona.

ČÁST TŘETÍ

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 96

Zrušuje se zákon č. 498/1990 Sb., o uprchlících, ve znění zákona č. 317/1993 Sb., a čl. III zákona č. 150/1996 Sb.

§ 97

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2000.

Klaus v. r.

Havel v. r.

Zeman v. r.

[2a]) § 129 zákona č. 326/1999 Sb.

[3]) § 130 až 151 zákona č. 326/1999 Sb.

[4]) Zákon č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

[4a]) Nařízení Rady (ES) č. 343/2003 ze dne 18. února 2003, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o azyl podané státním příslušníkem třetí země v některém z členských států.
Nařízení Komise (ES) č. 1560/2003 ze dne 2. září 2003, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (ES) č. 343/2003, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení státu příslušného k posuzování žádosti o azyl podané státním příslušníkem třetí země v některém z členských států.

[5b]) § 22 správního řádu.

[5c]) § 26 správního řádu.

[5d]) § 32 odst. 2 písm. d) správního řádu.

[5e]) § 33 odst. 4 správního řádu.

[5f]) § 38 odst. 2 správního řádu.

[5g]) § 49 správního řádu.

[5ga]) § 64 a 65 správního řádu.

[5h]) § 69 odst. 4 věta druhá správního řádu.

[5i]) § 71 odst. 1 a 3 správního řádu.

[5j]) § 81 až 93 a § 152 správního řádu.

[6]) Zákon č. 186/2013 Sb., o státním občanství České republiky a o změně některých zákonů (zákon o státním občanství České republiky).

[7]) § 250l a násl. občanského soudního řádu.

[8]) Zákon č. 36/1967 Sb., o znalcích a tlumočnících.
Vyhláška č. 37/1967 Sb., k provedení zákona o znalcích a tlumočnících, ve znění pozdějších předpisů.

[8a]) Díl 1 hlavy III části třetí zákona č. 150/2002 Sb.

[9]) § 2 a 3 zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu.

[9a]) § 15 a 180 zákona č. 326/1999 Sb.

[9a]) § 20 zákona č. 326/1999 Sb.

[9b]) § 56 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., ve znění zákona č. 165/2002 Sb.

[9d]) § 118 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

[9e]) § 150 správního řádu.

[9f]) Nařízení Rady (ES) č. 2252/2004 ze dne 13. prosince 2004 o normách pro bezpečnostní a biometrické prvky v cestovních pasech a cestovních dokladech vydávaných členskými státy, v platném znění.

[11]) § 167 písm. d) zákona č. 326/1999 Sb.

[12]) Zákon č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 289/2005 Sb., o Vojenském zpravodajství, ve znění pozdějších předpisů.

[12b]) Nařízení Rady (ES) č. 871/2004 ze dne 29. dubna 2004 o zavedení některých nových funkcí v Schengenském informačním systému, včetně boje proti terorismu.

[12c]) Úmluva podepsaná dne 19. června 1990 v Schengenu mezi Belgickým královstvím, Spolkovou republikou Německo, Francouzskou republikou, Lucemburským velkovévodstvím a Nizozemským královstvím k provedení dohody podepsané dne 14. června 1985 o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích.

[12c]) Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

[13]) Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.
Zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních.

[14]) Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů.

[15]) Nařízení Rady (ES) č. 1030/2002 ze dne 13. června 2002, kterým se stanoví jednotný vzor povolení k pobytu pro státní příslušníky třetích zemí, v platném znění.

[16]) Zákon č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 289/2005 Sb., o Vojenském zpravodajství, ve znění zákona č. 274/2008 Sb.

[18]) Směrnice Rady 2003/109/ES ze dne 25. listopadu 2003 o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty, ve znění Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/51/EU ze dne 11. května 2011, kterou se rozšiřuje oblast působnosti směrnice Rady 2003/109/ES na osoby požívající mezinárodní ochrany.

[22]) Sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 208/1993 Sb., o sjednání Úmluvy o právním postavení uprchlíků a protokolu týkajícího se právního postavení uprchlíků.

[23]) § 140 správního řádu.

[25]) § 94 až 99 správního řádu.

[26]) § 100 až 102 správního řádu.

[27]) Čl. 20 Smlouvy o fungování Evropské unie.

[28]) Protokol č. 24 ke Smlouvě o Evropské unii a Smlouvě o fungování Evropské unie o poskytování azylu státním příslušníkům členských států Evropské unie.

[30]) § 18 správního řádu.

[31]) Zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů.

[33]) Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

[34]) Vyhláška č. 326/2000 Sb., o způsobu označování ulic a ostatních veřejných prostranství názvy, o způsobu použití a umístění čísel k označení budov, o náležitostech ohlášení o přečíslování budov a o postupu a oznamování přidělení čísel a dokladech potřebných k přidělení čísel, ve znění pozdějších předpisů.

[35]) § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů.
§ 6 odst. 1 zákona č. 297/2016 Sb., o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce.

[36]) § 49 zákona č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

[37]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/1346 ze dne 14. května 2024, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu (přepracované znění).
Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí.